

Region Midtjylland

Resultaterne af Anna Amalia-projektet

Bilag

**til Regionsrådets møde
den 26. september 2007**

Punkt nr. 9

Idékatalog

Indholdsfortegnelse

REGIONSRÅDET	3
1. Udvalget vedr. kultur, turisme og oplevelsesøkonomi.....	3
1.1 Kultur	3
1.2 Dynamisk og kunstnerisk miljø.....	7
1.3 Turisme	8
2. Udvalget vedr. den regionale udviklingsplan	8
2.1 Nærdemokrati.....	9
2.2 Natur og miljø	10
Stilhedens ressourcer.....	10
3. Udvalget vedr. uddannelse og kompetence	11
3.1 Specialundervisning	14
4. Sundhed	15
4.1 Alternative behandlings- og plejeforløb	15
4.2 Rehabilitering	17
5. Udvalget vedr. service og kvalitet mv. på psykiatriområdet	18
5.1 Døgnåbne væresteder	18
6. Udvalget vedr. landdistrikter	18
6.1 Attraktive landsbyer	18
7. Udvalget vedr. den regionale kollektive trafik og infrastruktur	19
7.1 Forbindelser på tværs.....	20
7.2 Bæredygtighed	23
8. Vækstforum for Region Midtjylland.....	23
8.1. Erhverv	24
8.1.1 Beskæftigelse	24
8.1.2 Erhvervsudvikling	28
8.1.3 Bro mellem erhvervslivet og studerende	29
8.1.4 Fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft.....	30
8.1.5 Fastholdelse og tiltrækning af sygeplejersker	32
8.1.6 Ældrestyrken på arbejdsmarkedet	33
8.1.7 Iværksætter.....	33
8.1.8 Midt goes global!.....	34
8.1.9 Frivilligt arbejde	34
8.2. Energi og miljø.....	35
8.3. Fødevarer	38
KOMMUNERNE	42
1. Sundhed	42
1.1 Rehabilitering	43
2. Uddannelse.....	45
2.1 Folkeskolen	45
3. Natur og miljø	46
3.1 Læring	46
3.2 Oplevelser	47

Region Midtjylland – Den regionale udviklingsplan

3.3 Erhverv.....	47
3.4 Naturgenopretning.....	47
3.5 Naturskønne områder.....	47
3.6 Naturgenopretning.....	48
3.7 Børn og unge.....	49
3.8 Yderområderne.....	50
3.9 Bæredygtighed.....	50
3.10 Stilhedens ressourcer.....	51
4. Et godt ældreliv.....	52
5. Nærdemokrati.....	52
6. Kunst og kultur.....	53
STATEN.....	54
1. Undervisning.....	54
1.1 Universiteter.....	54
1.2 Gymnasier.....	54
1.3 Folkeskolen.....	55
1.4 Efteruddannelse.....	57
1.5 Studievejledning.....	57
1.6 Uddannelse og erhverv.....	57
1.7 Undervisere.....	58
1.8 Forskning.....	58
1.9 Rollemodeller og mentorer.....	59
1.10 Fleksibelt uddannelsessystem.....	59
1.11 Tænk nyt.....	60
2. Sundhed.....	61
3. Natur, miljø og landbrug.....	61

REGIONSRADET

1. Udvalget vedr. kultur, turisme og oplevelsesøkonomi

Udvalget har blandt andet til opgave at opdyrke og behandle ansøgninger til udmøntningen af den regionale kulturpulje, udarbejde grundlag for en kulturpolitik som bidrag til den regionale udviklingsplan samt at følge arbejdet i Vækstforum og Midtjysk Turisme.

1.1 Kultur

Den region, vi kender i dag, er frugten af menneskets virke gennem flere århundrede. Hver generation præger landskabet, sætter nye spor og sletter andre. Vi kan stadig se rester og spor efter vore forfædre i form af gravhøje og middelalderlige ruiner, stendiger, jordvolde, herregårde, stationsbyer og industrikvarterer. Disse levn er alle en del af vores fælles kulturarv ligesom det skrevne ord, musik, salmer og billedkunst – og egnsretter som rødgrød med fløde og frikadeller. Endelig er der den immaterielle kulturarv i form af traditioner, sæder og skikke, som også er en del af vores kulturarv.

Kulturarven betyder også noget for regionen. Den har indflydelse på vores valg af bolig, arbejdsplads – og hvor vi holder ferie. Kulturen har betydning for det gode liv i Region Midtjylland. Kultur opstår løbende og er i konstant udvikling. Ved fælles hjælp skal vi sikre samarbejdet mellem kommunerne og regionen, så vi med afsæt i kulturen kan gøre regionen til et rigtig godt sted at arbejde, bor og leve.

Oplevelsesbus

En rullende oplevelsesbus, der tilbyder oplevelser for børn og voksne i regionen. Det kan være oplevelsesture lige fra musik, teater og fodbold til stendysser, Mols Bjerge eller herregårde i regionen.

Roadshow

Et rullende roadshow i en blanding af rejsende højskole og kulturhus, der rejser ud i regionen, eksempelvis med udstillinger fra ARoS.

Flere kultur- og væksthuse

Samlingspunkt for alle generationer med mulighed for fælles aktiviteter.

Design- og kulturhus

Multikulturelt værested, hvor der er åbent for alle – både etablerede og de, der skal sættes i gang.

Kulturhalvø

Der kan skabes en halvø med musik, design etc. i Århus Flydedok.

Offentlig arkitekturpolitik

Regionen bør udforme en arkitekturpolitik, der viser vejen til kvalitetsbyggeri, som gavner borgere både fysisk og psykisk. Regionen, kommunerne og staten har en forpligtigelse til at gå forrest og vise borgerne vejen gennem kvalitetsbyggeri på sygehuse, skoler, museer, biblioteker og alle offentlige institutioner, hvor der dagligt færdes mennesker.

Arkitekturkanon

Der bør udarbejdes en kanon på arkitekturområdet med en samling over de institutioner, hvor arkitekturen på bedste vis tilfredsstillende brugerens behov og fremmer sundhed og trivsel.

Task force ved byggerier

Task force bestående af fagfolk med speciale på brugerområder, der på regionalt plan rykker ud og hjælper arkitekter ved nye byggerier.

Gratis kulturdag

Gennem et stort anlagt samarbejde på tværs af alle former for kulturliv og kommunegrænser kan vi lave en årlig kulturdag med gratis transport og entre, og hvor alle døre er åbne – hos kunstnere, på museer, på historiske steder, i kreative miljøer, på uddannelsessteder og sportsarenaer. På rejsen kan man få oplæst digte.

Kulturskatpulje

Der skal flere penge til kulturen, eksempelvis via en virksomhedsfinansieret pulje. Nye finansieringsmuligheder er en nødvendighed, men der bør også laves en bedre koordinering omkring anvendelsen af midler. Puljerne skal slås sammen, så satsningen batter. Måske skal ildsjælene også have lidt løn.

Samarbejde mellem erhvervs- og kulturliv

Fælles institution for erhvervsfolk, der søger kunstnere og omvendt.

Synergi i kulturlivet

Vi skal blive bedre til at skabe synergi på tværs i regionen. F.eks. kan man vælge at udbrede temaet for Århus Festuge til hele regionen. Amatørkulturen kan også gøres mere aktiv f.eks. i relation til erhvervslivet, men der kan også skabes relationer og netværk mellem kunst og sport og kunst og IT. Vi skal have masser af krøllede hjerner og spændende mennesker. Vi skal ikke være konkurrenter, men kolleger i kulturlivet.

Kulturperler på rad

Vi skal blive bedre til at skabe en synlig sammenhæng mellem kulturperlerne i regionen. Der kan laves en kulturrute gennem Midtjylland, der kan blive kendt som et »billede-bælte«. Specialerne kunne også knyttes sammen f.eks. glas på Mols, tekstil i Herning etc.

Kulturruter

Der skal etableres kulturruter med besøg hos kunstnere og gallerier.

Ikke nye mursten – men nyt indhold

Kulturliv kan få nyt liv på utraditionelle steder – f.eks. kunne uudnyttede haller og kirkerum inddrages mere aktivt. Regionen kunne også opkøbe tomme fabrikker og omdanne dem til kunstnerværksteder.

Design giver livskvalitet

Kvalitet har indflydelse på, hvordan vi arbejder, og hvordan vi er overfor andre mennesker. Design og arkitektur giver livskvalitet. Kunstnere kunne inddrages mere i udsmykning af offentlige rum eller med design inden for f.eks. sundhedssektoren. Vi kunne også lave en Art-award inden for forskellige genrer.

Ildsjæle skal blive til et fakkeltog

For 20 år siden talte vi om fyrtårne og ildsjæle – nu skal vi tale om »fakkeltog«. Kulturliv drives af ildsjæle – de må bringes sammen på kryds og tværs. Museumsfolk skal møde andre. F. eks kan der

laves strikkeudstilling på et museum eller kirkekoncerter i et samarbejde med den lokale husmoderforening. Der må nedbrydes grænser, så små foreninger kommer i dialog og samarbejder med store organisationer.

Et positivt oprør

Vi skal ikke tage kampen op mod de unge, men i stedet bruge den energi de har. Samfundet har også brug for dem, der stiller sig udenfor. Vi må støtte de alternative unge i at skabe udviklende miljøer. Oprør skal bruges positivt.

Viden om regionen

Konkurrence på Internettet for skoleelever og borgere, hvor viden om regionen er i fokus.

På kryds og tværs

Kulturarrangementer og koncerter på tværs af regionen med udveksling af kulturelle personer.

Se på Horsens

Horsens har gennemgået en stor udvikling ved hjælp af ildsjæle, der har satset massivt på kultur og teater. Det er et godt pejlepunkt for, hvordan Region Midtjylland kan gøre sig til et interessant område også i fremtiden.

Kreative input

Det er vigtigt, at vi giver børn og unge teater og kreative input. Teatret kommer med nye vinkler og udvikler menneske.

Tilgængelighed for mennesker med handicap

Mennesker med handicap skal have mulighed for at sidde sammen med det øvrige publikum i sportshaller, biografteater og i teatersalen.

Kulturkoordinator

Hovedopgaven for kulturkoordinatoren vil være det praktiske arbejde i forbindelse med kulturelle events: Invitere kunstnere, markedsføre samt søge økonomisk støtte. Der findes en del midler, der

aldrig bliver søgt, da det ofte opleves som uoverskueligt at sætte sig ind i puljejunglen. Det kan være en opgave for kulturkoordinatoren, der vil være kendt med ”junglen”.

Pilgrimsvandring

Tiltag til vandreture så som pilgrimsvandring langs Skjern Å med kirkebesøg og lokal kulturhistorie.

Kreativ brug af havneområder

Regionens havneområder skal bruges mere kreativt. Eksempelvis i Århus, hvor bylivet kan forbindes med havneområdet, hvor åen løber ud. Forbindelsen kan markeres med en flydende festival i havnebassinet f. eks med koncerter, teater på vikingskib, fortællinger i en fiskekutter og bål på tømmerflåder i havnebassinet.

Konkurrence om kulturhus

Region Midtjylland bør investere i et kulturhus i den vestlige del af regionen samt udbyde konkurrence om den bedste ide for anvendelse af huset til kulturelle formål.

1.2 Dynamisk og kunstnerisk miljø

Et dynamisk kulturelt miljø bør indgå som en del af regionens selvforståelse og identifikation samt som grundlag for vækst.

Laboratorium for rytmisk musik

Her kan udvikles skabeloner, der også kan benyttes andre steder. Her prøves ting af og gøres brugbare. Her bringes mennesker sammen, samler erfaringer og bringer dem videre. Laboratoriet kan endvidere medvirke til at fremme integrationen.

Kunstnere skal hjælpes ud over rampen

Kunstnerne kunne tænke mere i klyngedannelse og netværk. Vi har bemærkelsesværdigt mange kunstnere i regionen – og vi skal hjælpe dem ud over rampen, og de skal være mere synlige. Måske kunne vi også tiltrække internationale kunstnere med tilbud som »Artists in residence«.

1.3 Turisme

Turister vil have oplevelser og viden – og de betaler gerne for god kvalitet. Derfor bør regionen være opmærksom på at markedsføre sig som en attraktiv region med særlige naturoplevelser.

Veje og stier

Regionen bør bindes sammen af gode vandre- og cykelruter og synlige vej- og stisystemer.

Oplevelser for københavnere

Regionen skal markedsføre sig på kreative og spændende feriemuligheder. Bliv her i landet og hold ferie! Oplev en bondegård! Prøv tømmerflådesejls! På tur i Danmarks fortid eller shop amok i Århus.

Natur på GPS'en

Guidede ture for bilister. Hvad med at sidde i sin bil og taste koordinater ind og køre, men uden at vide, hvor man havner? Overraskelsen kunne blive en væsentlig del af oplevelsen.

Fælles fodslag

Det er vigtigt at skabe et samarbejde inden for turisme i regionen. Region Midtjylland bør styrke en fælles strategi for turismen for nutidens turister, der gerne bevæger sig fra vestkyst til østkyst på samme dag. Derfor: Skab fælles fodslag i regionen.

Undgå turist-slum

Bliver Norddjurs det nye Mallorca? Der er givet tilladelse til at opføre 800 nye sommerhuse. Hvor meget yderligere kan et område klare af turister, inden der bliver tale om turist-slum og nedslidning af et område? Der bør sættes fokus på bæredygtighed i Region Midtjylland.

Kulturfestival

Kulturfestival fra kyst til kyst i regionens regi, hvor fyrtårne og bredde går hånd i hånd.

2. Udvalget vedr. den regionale udviklingsplan

Udvalget skal understøtte regionens opgave med inden udgangen af 2007 at udarbejde et forslag til en regional udviklingsplan. Blandt andet ved at udarbejde et forslag til analysemodel som grundlag

for den regionale udviklingsplan samt forestå koordineringen med og inddragelsen af andre midlertidige udvalg og andre relevante fora i arbejdet med den regionale udviklingsplan.

2.1 Nærdemokrati

Identitet, mangfoldighed og sociale relationer.

Det er først og fremmest de tre ord, der dukker op igen og igen i forbindelse med det gode liv i Region Midtjylland. Nærdemokrati i Region Midtjylland opleves som en væsentlig faktor i styrkelsen af ovenstående.

Dialog via te-saloner

Dialog er altafgørende for det gode nærdemokrati. Salon-formen og den uformelle samtale er ideel, da formen giver plads til at hæve sig op over det partipolitiske niveau og dele visioner med hinanden for det fælles bedste.

Borgerforeninger

Borgerforeninger og lokalråd kan benyttes for bindeled mellem kommunal- og regionspolitikere.

Ansæt Anna Amalia

Ansæt Anna Amalia i kommunen og/eller regionen som bindeleddet mellem borgere og politikere, der kan tage imod nye idéer og fungere som talerør.

Face to face

Ved kommunalreformen er der i den daglige drift lagt megen vægt på IT. Nu er det tid til at vende opmærksomheden mod den konkrete og åbne dialog mellem borgere og politikere. Borgeren vil se regionen face to face og ikke kun via Internettet.

Børne- og ungdomsråd i regionen

Inddrag børn og unge i arbejdet med udvikling og vækst. Giv dem indsigt i og indflydelse på nye tiltag.

Midt News

Regionens egen avis, der – som den eneste – vil dække hele Region Midtjylland og dermed giver borgerne en unik mulighed for at følge med i hele regionen via ét enkelt medie. Derudover distribution af magasinet MIDT til virksomheder, uddannelsesinstitutioner og biblioteker.

Bytte lejligheder

Lejlighederne kan fungere som et middel mod selvforstærkende egne lukkede cirkler og giver regionens borgere mulighed for i kortere perioder at bo og leve i andre områder, eksempelvis via boligforeningen i Gellerupparken.

2.2 Natur og miljø

Natur for naturens skyld

Regionen har en fantastisk natur, og det er vigtigt, at sammenhængende naturområder beskyttes mod bebyggelse og erhvervsinteresser – det gælder landbrug, men også udnyttelse af have, fjorde og søer i erhvervsmæssigt øjemed. Naturen skal i sammenhængende områder have lov til at udfolde sig på sine egne betingelser, og vi skal bevare yderpunkterne i regionen.

Nationalparker som løftestang

Nationalparkerne i Region Midtjylland er en udviklingsmulighed – først og fremmest Mols Bjerge og Skjern Ådal. Nationalparker giver mulighed for fordybelse og stilhed, som ikke findes i bynaturen. Nationalparkerne skal bruges som løftestang i forhold til at formidle naturen til borgere og turister i Region Midtjylland.

Balance mellem benyttelse og udnyttelse

Økologi er et vigtigt tema – og det er en vigtig opgave at finde den rigtige balance mellem benyttelse og udnyttelse af naturen. Miljøvenlige jordbrug kunne også tænkes i relation til naturparkerne.

Stilhedens ressourcer

Vi bør blive bedre til at værdsætte de såkaldte tomme steder på landkortet og bruge dem som en ressource, hvor vi kan hente ny inspiration og kræfter til vores travle hverdag.

I England har man tradition for at tomme og øde steder har høj status og værdi; man drager i langt højere grad ud til stilheden og nyder freden og roen med en god bog eller sin madkurv. I Danmark er mange af os flove over vores øde områder og taler kun om, hvordan vi kan få gjort dem lige så

travle og overbefolkede som storbyerne. En lille detalje, som sætter forskellene på spidsen, er vores sprog: Når man på dansk taler om landet, siger vi, “at vi skal UD på landet”, mens man i England siger “IN the country”.

3. Udvalget vedr. uddannelse og kompetence

Udvalgets opgaver vedrører udarbejdelse af forslag til en samlet uddannelsesstrategi som led i den regionale udviklingsplan samt forslag til en uddannelsespolitik, der kan danne grundlag for at yde udviklingstilskud.

Uddannelser til de unges livsstil

Hvis vi skal mindske frafaldet på uddannelserne, bør vi i langt højere grad se på, hvordan de unges livsstil og uddannelserne passer sammen. De unges liv er præget af individualisering, mange valgmuligheder, kompleksitet og mangel på autoriteter. Er uddannelserne tidssvarende? Efterskolerne har succes, så man må lære af dem.

Opfølgning og rådgivning af unge

Mange unge får ikke en uddannelse – specielt i yderområderne, hvor der ikke er tradition for uddannelse. I mange yderområder har det aldrig været et problem at få et arbejde uden uddannelse, hvilket har betydet, at mange har fravalgt studietid og studiegæld! Vi skal have fat i folkeskole og forældre for at ændre disse traditioner og sørge for, at der bliver fulgt op på unge mennesker, der går i gang med en uddannelse for at mindske frafaldet. Forsøg på Holstebro Tekniske Skole viser, at frafaldet kan halveres ved tæt opfølgning og rådgivning.

Ånd og helhed

Vi vil ikke bare måles, vejes og effektiviseres – for så mister vi mening, sjæl og gennemslagskraft. Vi vil have ånd og helhed. Det er ikke kun et mål at lære dansk – børnene skal også lære at brænde for noget.

Campusser skal spredes over hele regionen

Uddannelsesstederne kan spredes ud over regionen og samtidig knytte sig til det, man er god til i området. Birk har rykket sig fra at være uld og ufaglært arbejdskraft til at være et kraftcenter for design og uddannelse. Holstebro har fødevareindustrien, Vestjylland turismen osv.

Uddannelse og dannelse

Der skal fokus på det hele liv i uddannelserne. Højskolens sjæl kunne måske overføres til uddannelsessystemet. Det er vigtigt, at de unge forankres socialt i uddannelsessystemet. Sammenhold, kreativitet og musiske aktiviteter bør opprioriteres.

Uddannelse inden for styrkeområder

Regionen har styrkeområder inden for sundhed, miljø og fødevarer, så derfor skal vi også have uddannelser, der skaber grundlag for udvikling.

Uddannelse ikke kun for de unge

Nogle af de unge, der i dag ikke får en uddannelse, er enten skoletrætte eller ikke så bogligt stærke. De skal derfor ud i virksomhedspraktik og skal kunne tage deres uddannelse senere. Det er også muligt i dag, men mange har ikke råd til igen at sætte sig på skolebænken, når der også skal betales af på hus og bil. Samfundet bør skrues sammen, så det i højere grad kan lade sig gøre at tage en uddannelse senere i livet.

Ærtehalm

Uddannelse og erhvervsfremme hænger sammen som ærtehalm. Det er vigtigt, at regionen beskæftiger sig med begge dele i sammenhæng.

Fyrtårne uden for Århus

Regionen kan markedsføre sig som et bæredygtigt område og matche uddannelserne til dette – f.eks. med en miljøbevidsthedsuddannelse. Andre områder, der kan sættes på, er idrætsuddannelser, rehabiliterings-uddannelser eller e-learning og virtuelle oplevelse. Vi bør skippe de traditionsbundne uddannelsesområder og turde skabe nye fyrtårne også uden for Århus.

Studerende i den virtuelle verden

Uddannelse skal også kunne ske i den virtuelle verden. Der er spændende muligheder i f.eks. at lade studerende fra forskellige studieretninger etablere en »virtuel« virksomhed sammen og på den måde udnytte tværfagligheden.

Nye uddannelser med international profil

Regionen kunne f.eks. lave en bæredygtighedsuddannelse, en omsorgs- og plejeuddannelse, som kan sælges i udlandet og/eller en uddannelse for ren teknologi. Vi kunne eventuelt også oprette flere internationale klasser på alle niveauer i uddannelsessystemet. Animationsskolen, Økologihøjskolen, ny orkesterskole, Det Kongelige Teaters balletskole i Holstebro osv. er eksempler på, at det kan lade sig gøre at få en international profil og tiltrække studerende.

Mentor Bank

Opret en Mentor Bank i Region Midtjylland bestående af frivillige, ressourcestærke personer. Mentorerne skal tilbyde deres hjælp til unge, der har behov for råd og vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og karriere. Mentor Banken kan endvidere give de unge mulighed for at afprøve deres drømmejob for en dag. Endelig kan Mentor Banken danne grundlag for et netværk, der giver ungdommen enestående muligheder.

Talent-team-hus

Det er nødvendigt at pleje vores unge talenter, hvad enten der er tale om sangere, musikere, håndboldspillere, kunstnere, designere, golfspillere eller kokke.

Kamp om opmærksomheden

Det er bekymrende, når borgerne reduceres fra individer til forbrugere og holder op med at mene noget selv. Det er vigtigt at lære børn og unge at engagere sig i omverden og ikke kun i sig selv, hvilket forudsætter fællesskab og ejerskab. Regionen skal præges af en kultur, der er mere åben end traditionsbunden. Uddannelsessystemet skal skabe åbenhed og tolerance hos mennesker. Det er vigtigt at have respekt for hinanden og ikke kun respekt for det akademiske. Unge skal forstå, at de også selv kan være med til at flytte rammerne.

Drøm og modstand

Elevens motivation er afgørende for uddannelsesforløbet. Nogle unge leder efter drømmen, mens andre har den. Selvværdsfølelsen som elev er afgørende for, om man har kræfter til at lære noget. Arbejdsidentitet er ”det du er” og ikke ”det du er uddannet til”. Selvfølelsen er afgørende, og den skal man have via uddannelsen. Jo stærkere individerne er, mens de er små, jo stærkere bliver samfundet. Men vi stoler ikke på individet og gør meget for at rette alle ind.

Flere linedansere

Regionen bør være modigere, når det gælder nye uddannelser. Der er ikke kun behov for jurister, men også for flere linedansere.

School of Art i Region Midtjylland

Her kan de kreative uddannelser samles og det tværmediale samarbejde udnyttes. Musik, teater, billedkunst, film, dans, litteratur, iværksætteri samt æstetiske fag kan eksempelvis samles i Filmbyen på Århus Havn. Til School of Art kan der tilknyttes kollegieboliger med tilhørende værksteder og øvefaciliteter.

Forfatterskole

Region Midtjylland bør have sin egen forfatterskole som alternativ til Forfatterskolen i København.

Bedste region for voksenuddannelse

Universitet for voksne med en reel kompetencegivende uddannelse, uanset hvor gulnede ens eksamenspapirer er. Basismodul inden for dannelse, kultur, kunst og metode, inden man vælger linje. Universitetet kan tænkes som et pilotprojekt i Herning og kan fusioneres med f. eks Aarhus Universitet og Hernings nye kunstmuseum. Region Midtjylland skal markedsføre sig som det bedste sted at efteruddanne sig.

Handicappede og uddannelse

Mange unge handicappede får ikke den uddannelse, som deres intellekt fortjener. Regionen bør gøre mere ud af at skabe studiemiljøer, hvor handicappede kan færdes og deltage i de forskellige aktiviteter. Der bør endvidere tænkes på, at handicappede studerende har brug for kollegieværelser med plads til en elektrisk kørestol i køkken og på badeværelse. En del kollegier i flere etager er uden elevator og dermed uanvendelig for gangbesværede og kørestolsbrugere. Vi har brug for alle dygtige unge, så uddannelse bør være et tilbud for alle.

3.1 Specialundervisning

Fleksibilitet i AMU

Der bør arbejdes på en passende fleksibilitet i uddannelsessystemet. Eksempelvis er AMU-systemet detailstyret: Et AMU-kursus skal have en bestemt varighed, bestemt klassestørrelse samt opfylde

bestemte mål med begrænsede muligheder for individuel tilpasning. Mange AMU-midler bliver ikke brugt, da systemet er ufleksibelt; eksempelvis kan en skole ikke gennemføre ellers efterspurgt undervisning, hvis timebudgettet er fyldt op, da skolen straffes for at gennemføre yderligere undervisningsaktiviteter.

FVU skal være mere attraktivt

Mange danskere har problemer med at læse, regne og skrive. FVU (Forberedende Voksenundervisning) giver en god grunduddannelse, men mange virksomheder har ikke tid til at uddanne medarbejderne. Paradoksalt nok er det typisk disse mennesker, der bliver ledige under lavkonjunkturer. Det bør gøres mere attraktivt for virksomhederne at påtage sig et ansvar for uddannelse, eventuelt kan der formuleres et krav om, at man som ledig bruger tid på opkvalificering inden for disse grundlæggende færdigheder.

Overskuelig vej til uddannelse

Gør vejen til uddannelse nemmere og mere overskuelig ved at lade beståelse af bestemte fag (f. eks VUC-fag) og niveauer garantere optag.

4. Sundhed

Sundhedskoordinationsudvalget

Udvalgets vigtigste opgave er at fremme positiv dialog mellem sektorerne, således at der kan opnås større sammenhæng i sundhedsvæsenet.

4.1 Alternative behandlings- og plejeforløb

Kombinationen af øget ældrebefolkning med livsstilssygdomme og aldersrelaterede sygdomme samt begrænset personale til at håndtere den stigende efterspørgsel på sundhedsydelser gør det nødvendigt at finde alternative behandlings- og plejeforløb i sundhedssektoren. Derudover kræver borgernes øgede forventninger til en individuel tilpasset behandling et brud med vanetænkningen.

Sammenhængende patientforløb

Arbejdsprincippet bør være, at patienten mest muligt styrer sin egen behandling samt at behandlingen så vidt muligt flyttes til patientens eget hjem. Det er tænkt som en equalizermodel, hvor der kan skrues op eller ned for sygehusvæsnets og patientens indsats.

Design af det gode behandlingsforløb

Der bør igangsættes et projekt, der undersøger, hvordan man designer det gode sammenhængende behandlingsforløb, der strækker sig fra sygdommen opdages til behandlingen er færdig – og eventuelt endnu senere. Et behandlingsforløb, der tager hensyn til det enkelte individ og ikke er en standardpakke. Nøgleord er sammenhæng og individuelle løsninger.

Patienter i bestyrelser

Region Midtjylland kan gå forrest og indsætte patienter og brugere i sygehusenes bestyrelser.

Center for pervasive healthcare

Der bør oprettes et center for pervasive healthcare og brugsdrevne innovation, der inddrager og huser viden og teknologi på tværs af faggrænser og sektorer. Centret tænkes rettet mod forskning, praksis og uddannelse samt ikke mindst implementering. Centret bør suppleres med arkitekter og andre faggrupper, der medvirker til at skabe rammer for sundhedsvæsnets.

Motivationsreform

Hvordan kommer vi ud over tælle-veje-afregne-systemet, der dræber initiativ og fjerner fokus fra det væsentlige i sundhedsvæsnets? Hvordan styrker vi innovation og kreativitet og tager hånd om de såkaldte bløde værdier? Dét kan blandt andet gøres ved på hvert sygehus at udpege en afdeling, der får kompetence til at frigøre sig fra regler, hvis der er brug for at udvikle nye måder at arbejde på. På Randers Centralsygehus blev alle medarbejdere spurgt og bidrog til, hvordan sygehuset kunne gøres bedre, hvilket skabte en utrolig gejst.

Healing architecture

Det er dokumenteret, at patient- og personalevenlige omgivelser med meget dagslys, godt indeklima, grønne områder og kunst har en positiv indflydelse på patienters rehabilitering. Healing architecture inddrages i øvrigt i byggeriet af det nye Skejby Hospital.

Sundhedscentre

Fremtiden må være sundhedscentre, hvor praktiserende læger, jordemødre, sundhedsplejersker m.fl. er samlet under samme tag. Nye sundhedscentre med fokus på tværfaglighed og i nogle tilfælde

fælles skolebænk er forudsætning for sammenhængende forløb for børn og deres familier mellem hospital, almen praksis og de kommunale sundhedsordninger for børn og unge.

4.2 Rehabilitering

Mennesker, der bliver udsat for en stærk personlig ulykke eller omvæltning i deres liv, får ofte behov for hjælp og for at blive rehabiliteret, så de igen kan se en sammenhæng i og mening med deres liv. I dette borgerperspektiv kommer rehabiliteringsopgaven i høj grad til at handle om samspil. Først og fremmest mellem de professionelle og den enkelte borger, men også i forhold til borgerens hele livssituation: Familie, fysiske rammer, administrative systemer samt sociale og kulturelle kontekster.

Rehabiliteringsindsatsen bør ske med udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse. Borgerens egne ønsker til og visioner om sit fremtidige liv bør inddrages i indsatsen, så vidt det overhovedet er muligt. Den fortsatte udfordring for det nuværende og det fremtidige rehabiliteringsarbejde er at få mere viden om og blive endnu bedre til at integrere borgerens selvbestemmelse og de mange samspil i det praktiske rehabiliteringsarbejde.

I forbindelse med kompetence i relation til rehabilitering er det vigtigt at tænke i tværfaglige kompetencer. Rehabilitering er i høj grad et spørgsmål om samarbejde og om teamwork. Derfor er det afgørende, at professionelle inden for faget har tværfaglige kompetencer.

Det bør være borgerens autonomi og perspektiv, som den givne rehabilitering tager afsæt i. Dermed er det afgørende, at professionelle inden for rehabiliteringsarbejdet udvikler evner for empati og menneskekundskab.

Det vil være optimalt at lade den enkelte borger og den enkelte borgers livsforståelse spille en endnu større rolle i udformningen af f.eks. egen rehabiliteringsplan. Men i hverdagens rehabiliteringsarbejde kniber det undertiden med at finde ”rum” til det. Det skyldes formentlig strukturer, både mentalt hos den enkelte menneske og i samfundet, der betyder, at vi ikke altid får det gjort. Det kunne være formålstjenstligt at vende tankegangen til ”nedefra og op-styring” i stedet.

5. Udvalget vedr. service og kvalitet mv. på psykiatriområdet

Udvalget skal arbejde med beskrivelse af niveauer for service og kvalitet på de forskellige delområder indenfor såvel voksen som børne- og ungdomspsykiatrien. Udvalget skal også komme med forslag til en samlet psykiatriplan. Planen skal omfatte både børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien. Planen skal endvidere omhandle såvel regionens behandlingspsykiatriske som socialpsykiatriske tilbud.

5.1 Døgnåbne væresteder

Mange patienter, der kommer på den psykiatriske skadestuen om natten, kunne have gavn af et døgnåbent værested. Mange psykisk syge mennesker får det ofte særligt dårligt om aftenen eller natten, de er ofte alene og har ingen, der kan hjælpe dem, inden det bliver for slemt. I mange tilfælde er det rastløshed eller ensomhed, der accelererer og udvikler sig til panik- og angsttilstande. Et døgnåbent værested ville kunne tage panik- og angsttilstandene i opløbet, og færre patienter ville skulle tage turen til psykiatrisk skadestue. Et døgnåbent værested kan tilbyde en snak og en kop kaffe og give mulighed for at modarbejde problemet, inden det bliver helt håbløst.

6. Udvalget vedr. landdistrikter

Udvalget skal blandt andet deltage i udarbejdelse af en regional landbrugsstrategi samt bidrage til den regionale udviklingsplan med forslag og ideer indenfor udvikling i landdistrikter.

6.1 Attraktive landsbyer

Livet på landet er nærhed, socialt netværk, stilhed, dufte og masser af plads.

Det åbne land - store sammenhængende naturområder - med landsbyer, der lever - om morgenen, om middagen, om aftenen - fordi der er små virksomheder, der producerer varer af høj kvalitet - det være sig gedeoste, gode idéer eller gedigne gobeliner.

Der findes fælleshuse, hvor værksteder kan bruges af alle - der bor unge, gamle, børn og yngre ældre. Der afholdes løbende te-saloner i erkendelsen af, at kreativitet og kvalitet ikke er en engangsforeteelse, men en vedvarende udvikling, proces og nødvendighed. I de levende landsbyer findes der også læringsrum, både formelle og uformelle, hvor indbyggere i alle aldre mødes for at dannes

og lære nyt. Ved hjælp af e-learning og seminarer danner landsbyens forsamlingshus eller skolebygninger ramme om udvikling af de kompetencer, der sikrer udvikling i landdistrikterne.

Virkeligheden er, at stadig flere lokalsamfund oplever, at et stigende antal borgere vælger at flytte fra landsbyerne til de større byer. For at bremse den negative udvikling foreslås

Arkitektkonkurrence

Region Midtjylland udskriver en arkitektkonkurrence, der har til hensigt at udforme eksempler på den ideelle landsby. Der er et stærkt behov for at bygge kvalitet med æstetisk omtanke for at tiltrække nye beboere.

Rullende købmand

Købmandsbilen erstatter den lille købmand, der for længst er forsvundet fra mange landsbyer samt

- udbygning af infrastruktur
- udvidelse af den kollektive transport

Fond til forskønnelse i landdistrikterne

Region Midtjylland kunne oprette en offentlig fond til forskønnelse i landdistrikterne. Det ville sikre landbruget smukkere produktionsbygninger, ligesom en helt nødvendig boligsanering i landsbyer og sommerhusområder kunne finde sted. Forskønnelse i landdistrikterne er i bund og grund ikke væsentlig forskellig fra boligsaneringen i Midtkøbenhavn – nu da vi er holdt op med at leve med lokum i gården...

Der er faktisk dejligt på landet

Vi har mulighed for at gøre landsbyerne og de mindre bebyggede områder attraktive – og vi kan f.eks. bruge puljemidler til det. Vi skal kæmpe imod afvikling og forfald i yderområderne. Der skal fortsat leve mennesker i yderområderne, og vi skal både forholde os til forfald og u hensigtsmæssige opkøb.

7. Udvalget vedr. den regionale kollektive trafik og infrastruktur

Udvalget skal blandt andet arbejde med den overordnede politik for den regionale kollektive trafik, en strategi for infrastruktur i regionen samt mål for regionens indsats på miljøområdet.

7.1 Forbindelser på tværs

Det vil gavne regionen som enhed, hvis den kollektive trafik fungerer bedre og danner bedre forbindelser, også på tværs i regionen.

Eksempelvis kan det nuværende stjernesystem, hvor især busser og rutebiler kører ind til de større byer og ud igen, suppleres med hurtige, direkte ruter imellem steder tværs over regionen:

Telebusser, som i periferien af de store byer danner forbindelse mellem mindre byer eller mindre befolkede områder.

Offentlige trafikforbindelser i mindre befolkede områder vil endvidere støtte en ny samlet identitet for regionen, ligesom det på sigt vil betyde mindre tung trafik ind i centrum af de store stærkt trafikerede byer.

Der kan eventuelt indsættes mindre busser ind med plads til færre mennesker, hvis der ikke er tilstrækkelige kundegrundlag for at køre med rutebiler med plads til 45 personer.

I forlængelse af ovenstående nævnes desuden følgende handlinger:

Fællestransport for pendlere

Kommunalt/regionalt initiativ til fællestransport for pendlere. En fælles ”transportbank” ses som et redskab i den store udfordring det er for kommunerne og Region Midtjylland at løse infrastrukturen. hurtigtog fra Århus og ud i regionen.

Samlet vision for infrastrukturen

Vi må udarbejde et samlet strategisk grundlag for planlægning og brug af ressourcer til udvikling af alle typer infrastruktur – veje, jernbaner, havne, lufthavne og IT-net. Visionen skal tage højde for forskelle i levevilkår og erhvervsmuligheder – øst, vest, nord, syd – og der skal tænkes i samlede løsninger for både individuel trafik, godstrafik og kollektiv persontransport. Der skal tænkes på kort og langt sigt – planlægning af nye veje og jernbaner tager tid.

Alternative tog

Der bør tænkes i kollektive alternativer til den individuelle biltrafik. Lokaltog og letbaner skal være reelle alternativer – det er tiden, der tæller. Der bør ske en generel opgradering af jernbanenettet, da der er problemer med en sammenhængende togdrift i både øst-vest gående og vest-nord gående

retninger. Nye erhvervsområder, nye bosætningsområder og infrastruktur må sammentænkes på en kreativ og realistisk måde.

Intelligent roadpricing

Mulighederne for roadpricing skal udnyttes – men på en måde, så den spreder trafikken uden at blokere for erhvervsudvikling.

Vigtig prioritering

Forberedelse af motorveje tager lang tid - derfor er prioritering vigtig.

Satellitstyring

Man kunne udnytte vejnettet mere effektivt ved mere brug af satellitstyring af trafikken via GPS.

It-infrastruktur og lige adgang til viden

It-infrastrukturen skal fungere optimalt. Den er en forudsætning for lige adgang til oplysning og kompetenceudvikling og derfor et vigtigt redskab til at skabe fælles forudsætninger for alle. Det kan også lette færdslen på vejene og skabe muligheden for udvidet brug af hjemmearbejdspladser. Djursland kan fungere som modelområde for etablering af trådløs it-struktur i hele regionen.

Mere godstrafik på vandet

Århus Havn er eneste konkurrencedygtige knudepunkt i regionen med hensyn til godstransport. Århus Havn skal koncentrere sig mere om containertransporten, men kunne eventuelt aflastes via Grenaa Havn. Der må ses på en god arbejdsdeling mellem havnene.

Infrastruktur er en forudsætning for balance

Infrastruktur, tilgængelighed, uddannelsesmuligheder, arbejdspladser og sundhedstilbud skal ses i en sammenhæng. Infrastruktur og tilgængelighed til uddannelse og arbejdspladser er en nødvendig forudsætning for en balanceret vækst i regionen.

Fuld fart på togene

Hurtigere togforbindelse fra Aalborg via Århus til København ønskes.

Motorveje mellem alle større byer

Som følge af den voksende vækst og velstand vil der være behov for en udbygning af motorvejsnettet – både for at binde regionen sammen og for at flytte pendlingstrafikken hurtigt af sted. På grund af øget trafiktæthed vil trafiksikkerheden komme i fokus, og der vil blive rejst et kvalitetskrav om ensrettede veje. En motorvej mellem Århus og Viborg er presserende.

Koldbrand i yderområderne

Hvis nogle egne af regionen afskæres på grund af dårlig infrastruktur er der risiko for, at der går »koldbrand« i dem, og de dør ud. Vi skal have en klar fornemmelse af, om de ting, vi sætter i værk, vil bremse eller skabe vækst.

Max 45 minutter til arbejde

Arbejdskraftens bevægelighed er en vigtig forudsætning for vækst og balance i regionen. De fleste kan klare en transport til arbejdspladsen på 45 minutter. Det skal være et vigtigt pejlemærke i planlægningen.

Århus som kundepunkt

Århus er et kraftcenter og et vigtigt knudepunkt for arbejdskraften. Derfor skal det gøres muligt at komme langvejs fra på så kort tid som muligt – og udpendling skal gøres mere attraktiv. Det er vigtigt med en vifte af gode veje til/fra Århus. Ringveje om f.eks. de midt- og vestjyske byer betyder også, at man kan komme hurtigt forbi byerne – motorvejen om Herning er et godt eksempel.

Et offensivt vejnet

Der er behov for en aflastende motorvej i nord-syd gående retning – f.eks. som erstatning for A13. Den skal lette person- og godstrafik til og gennem landsdelen og forbedre forbindelsesvejene ud af landsdelen – for især godstrafikken. Der skal også tænkes offensivt i en forbedring af samfærdselsmulighederne til Hamborg – bl.a. ved en opgradering af motorvejen i Østjylland. Der er endvidere behov for en opgradering af vejnettet til og fra Holstebro, Skjern og Ringkøbing.

Letbane i Århus

Vejsystemet i og omkring Århus kunne aflastes ved at bygge en letbane til de større byer i oplandet.

Nyt jernbaneknudepunkt

Forbindelsen nord-syd kunne gøres hurtigere, hvis der blev etableret et jernbaneknudepunkt vest for Århus. Knudepunktet kunne forbindes til hele Århus-området med letbane og busser – og det kunne gå hånd i hånd med planlægning af nye bosætningsområder.

Bedre adgang til lufthavnene

Det er ikke realistisk med en ny lufthavn. Billund er landsdelens internationale lufthavn, og der er grundlag for både Karup og Tirstrup lufthavne. Men det skal være lettere at komme til alle tre lufthavne – både veje og kollektiv trafik trænger til opgradering.

7.2 Bæredygtighed

Over hele linjen

Regionen kan være forbillede med en gennemgribende bæredygtig adfærd lige fra indkøb til projektering af megaprojekter, som anlæggelsen af Skejby Sygehus. Offentlige myndigheder skal have klare og højt profilerede mål for bæredygtighed – herunder grøn indkøbspolitik samt politik for affaldshåndtering og miljøfremmede stoffer mm. Den offentlige sektors rolle som storindkøber bør udnyttes til at skabe efterspørgsel efter bæredygtige løsninger.

8. Vækstforum for Region Midtjylland

Vækstforum er et partnerskab mellem kommuner, erhvervsorganisationer, arbejdsmarkedets parter, uddannelses- og forskningsinstitutioner og regionen. Vækstforums opgaver er at overvåge udviklingen i regionen og at udforme strategi og handlingsplaner for, hvordan der kan arbejdes for vækst og udvikling i Region Midtjylland.

Vækstforum har valgt at fokusere på Uddannelse og kompetenceudvikling, Innovation og forskning og Iværksætteri, hvor der vil blive iværksat en række initiativer. Initiativerne vil understøtte de tre megasatsninger: Energi og miljø, Sundhed og erhverv samt Fødevarer.

8.1. Erhverv

8.1.1 Beskæftigelse

Det gode arbejdsliv er et tema, der vægtes højt. Det er ude på arbejdspladserne, vi tilbringer meget af vores tid, og vi vil gerne udfordres i samarbejde med gode kolleger. Nøgleordene er fælles værdier og respekt for hinandens forskellighed, samarbejde, synlig og tydelig ledelse, fleksibilitet i arbejdsformer, opgaveløsning og tilrettelæggelse, et åbent sind, glæde og latter.

Set fra erhvervslivets side er et andet nøgleord flaskehalse, som mange virksomheder og offentlige institutioner slås med til trods for at vi i stadig højere grad henter udenlandsk arbejdskraft. Mange borgere er på offentlige ydelser, ligesom mange unge med massive sociale problemer har svært ved at begå sig på arbejdsmarkedet. Det er nødvendigt at give de unge omsorg og samtidig stille krav, der sikrer deres bidrag på arbejdsmarkedet.

En anden stor arbejdskraftressource ligger i minimering af det langvarige sygefravær i forbindelse med ”ondt i livet”. Her bør såvel virksomheder som sundhedssystemet og kommuner på banen for at dæmme op for spildet af ressourcer.

Forenklet og kreativ sagsbehandling

Kommunernes sagsbehandlere bruger uhensigtsmæssigt meget tid på administrativt arbejde i stedet for at bruge tiden på de mennesker, der skal hjælpes. Gør reglerne mere enkle og giv plads til kreativitet. F. eks. kan samtalerne mellem sagsbehandlere og borgere foregå i borgerens eget hjem, hvilket kan være grobund for en bedre dialog frem for ”skrankepaveri” og kontrol for kontrollens skyld.

Team/mentor

Teams eller mentorer bør bakke personer, der ellers har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, op. Der bør være økonomiske eller menneskelige ressourcer til at hjælpe mennesker, der ikke trives.

Tidlig indsats

Der skal gøres en tidlig indsats overfor svage samfundsgrupper. Indsatsen bør føre til erkendelse af egen situation, og hvordan man kommer videre.

Trendy at tage et socialt ansvar

Region Midtjylland skal via kampagner samt eventuelt økonomisk incitament være med til at gøre det trendy blandt virksomheder at tage et socialt ansvar. Regionen kan hjælpe med at give gode betingelser for virksomheder, der tager et socialt ansvar og sørge for at fremhæve dem, så det påvirker virksomhedens image positivt.

Det offentlige skal stå stand by

Det skal være muligt at få hurtig hjælp fra det offentlige, hvis der opstår problemer, når virksomheder tager ”tunge” ledige ind. Det kan virke som en motiverende faktor for virksomhederne.

Sygefravær og fastholdelse af medarbejdere

Der bør afsættes midler til at hjælpe virksomhederne med at arbejde med sygefravær og fastholdelse af medarbejderne. Mange medarbejdere sygemeldes i dag på grund af psykiske problemer grundet samfundets stigende krav. Ofte er virksomhederne ikke gearet til at hjælpe disse medarbejdere tilbage på sporet, hvilket ofte resulterer i langtidssygemelding og efterfølgende udstødning af arbejdsmarkedet. Vi kan og skal sætte ind med en tidlig indsats og bakke virksomhederne og medarbejderne op ved at opkvalificere virksomhederne.

Dialog mellem virksomheder og læger

Virksomheder, medarbejdere og læger skal i centrum. Sammen kan de tre parter så vidt muligt finde alternative og holdbare løsninger i stedet for sygemelding af medarbejderen.

Sundhedsteam

På de kommunale sundhedscentre skal der være et team, som læger kan henvise medarbejdere til i stedet for at udskrive en sygemelding. Teamet skal være sammensat af en bred vifte af sundhedsfagfolk, der hurtigt kan vurdere, hvilken hjælp der er behov for samt hurtigt stille den til rådighed.

Puljemidler

Mindre bureaukrati, da en del midler af samme grund ikke bliver søgt. Midler, der i dag går til virksomhedskonsulenter, kan i stedet bruges til at få andre aktører (virksomheder, kommunale projekter etc.) på banen med det formål at tænke nyt og originalt.

Vidensdeling

Viden skal deles mellem rum, der traditionelt er lukkede, for eksempel mellem trafikplanlæggere og kunstnere.

IT-specialscole i Gellerup

Uddannelse i samarbejde med Alexandra Institut A/S samt kultur- og erhvervslivet med det formål at ruste børn og unge – med fokus på unge indvandrere – til lærdom og kompetencer med fremtidsperspektiv.

Samarbejde mellem erhvervs- og kulturliv

Fælles institution for erhvervsfolk, der søger kunstnere og omvendt.

Vidensøkonomien

Vi skal bygge vidensøkonomien ovenpå vigtige primære erhverv, eksempelvis lave nicheprodukter i fiskerierhvervet.

Støtte til den gode leder

Ledelse spiller en central rolle i forhold til at skabe rammerne for det gode arbejdsliv. De gode ledere skal støttes i at skabe de bedste ramme-betingelser.

Markedsføring af virksomheders styrker

Vi skal markedsføre styrkepositionerne bedre for at tiltrække arbejdskraft. Virksomhederne i Vest er gode til at producere og effektivisere produktionsgange. Det skal synliggøres – og det skal være noget, vi er stolte af. Kraftcentre udspringer af en styrkeposition inden for et særligt område, og disse styrkepositioner skal spottes og dyrkes. Der skal også værnes om respekten for offentligt ansatte. Region Midtjylland er den største arbejdsgiver i Midtjylland. Derfor bør Region Midtjylland som arbejdsgiver være frontløber i forhold til at skabe rammer for et godt arbejdsliv.

Vend ”bøtten”

De nuværende konjunkturer betyder, at det er let at finde beskæftigelse. Det fører til, at uddannelse og kompetenceudvikling nedprioriteres. Virksomhederne skal uddanne nedefra, så det er muligt at lave opgaverul som i sundheds-sektoren, hvor SOSU-assistenten skal varetage dele af sygeplejerskens job, der til gengæld skal varetage dele af lægens job. Vi skal udbygge tiltag som voksenlærling, meritlærer osv. Mangel på folkeskolelærere betød, at merit-lærerruddannelsen blev opfundet. Tilsvarende tiltag skal i højere grad tænkes ind i resten af arbejdsmarkedet.

Byt job

Der er gode erfaringer fra Horsens med afklaring af realkompetencer. Det betyder, at man ser på folks faktiske kompetencer, og det kan skabe »opgaverul«. En måde at trække folk ud i periferien kunne også være at oprette en mulighed for at lave et »job-swap«.

Livserfaring er også en kompetence

Vi skal redefinere begrebet »kompetencer«. Det gælder både i forhold til flygtninge og indvandrere og også i forhold til »restgruppen«, der i dag ikke er i arbejde.

Uddannelse ikke nødvendigvis ”på skolebænken”

Skal vi have øget kompetenceniveauet i samfundet, skal uddannelse ikke blot foregå »på skolebænken«. En stor del af de unge, der i dag ikke får en uddannelse, kunne måske samles op, hvis uddannelsen ikke kun er »på skolebænken«. Det boglige fylder i dag for meget inden for visse fag – det må kunne nedtones til fordel for virksomhedspraktik.

Nyt syn på udenlandsk arbejdskraft

Vi skal ændre vores syn på udenlandsk arbejdskraft og understøtte dansk arbejdskrafts mulighed for at arbejde i udlandet. De kommunale borgerservicer kunne tilbyde service på tysk og andre sprog, der tilpasser sig virksomhedernes behov for udenlandsk arbejdskraft.

Job i Gellerup

Gellerup har et stort kreativt potentiale, og området skal udvikle nye jobs i samarbejde med kreative mennesker, eksempelvis et Minityrkiet med tyrkisk bad, tehuse, basarer og madhuse.

Mangfoldighed og ligestilling

Region Midtjylland bør gå foran og stå som rollemodel for andre virksomheder, når det gælder mangfoldighed og ligestilling. Her skal ansatte såvel som ledere afspejle forskelligheden i samfundet.

8.1.2 Erhvervsudvikling

Højtuddannede til regionen

Flere højtuddannede til regionen ved hjælp af ph.d-projekter i den vestlige del af regionen. Mindre virksomheder kan gå sammen om én ph.d.-studerende.

Praktik og kollegier

Flere studerende til den vestlige del af regionen ved hjælp af praktikophold og kollegier for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Korridor

Talentkorridor mellem studerende på videregående uddannelser og erhvervslivet.

Mentorbank

Mentorbank i form af kompetent vejledning af unge i forhold til uddannelse og karriere.

Udvikling af filmerhvervet

- Filmmagere bør co-producere med lokale, hvilket blandt andet medfører kompetenceudvikling.
- Netværk af biografer uden om Nordisk Film
- Skabelse af dokumentarfilm, der baserer sig på ny viden i samarbejde med forskningsinstitutionerne.

Kunstnere og innovation

Innovation i virksomhederne kan styrkes via kunstnerne – hvilket også vil medvirke til at skabe et bedre økonomisk fundament for kunstnerne selv.

Orlov til at dyrke idéer

Region Midtjylland bør lave en ordning, så regionens borgere kan få fri til at dyrke en idé. Mange virksomheder vil gerne stille ”sandkasser” eller innovationsrum til rådighed for idérige mennesker. Orlovsordningen vil sikre, at mange af de spændende idéer kan komme ud, blive afprøvet og måske endog brugt.

Rådgivning til små og mellemstore virksomheder

Mange virksomheder vokser aldrig udover 50 medarbejdere. Det kræver en anden administration og ofte en professionalisering af ledelsen, hvis virksomhederne skal vokse. Undersøgelser viser, at netop en professionel bestyrelse er dét, der bidrager mest til mindre virksomheders udvikling. Der burde med andre ord være en instans, der rådgiver virksomhederne i deres udvikling ved at finde medlemmer til en professionel bestyrelse, generel rådgivning eller til at søge midler til udviklingsprojekter. Tidligere havde Viborg Amt en erhvervsudviklingsafdeling med dén funktion – en funktion, der nu er overdraget til kommunerne, men hvem har kompetencerne og midlerne til rådighed?

8.1.3 Bro mellem erhvervslivet og studerende

Brobygning mellem erhvervsliv og studerende betragtes som et vigtigt element i forbindelse med regionens fremtidige beskæftigelse og erhvervsudvikling.

En styrket og mere markant forbindelse mellem erhvervsliv og studerende opfattes som en win-win situation, hvor erhvervslivet får et friskt pust og nye idéer, mens de studerende får en faglig udfordring.

For at tiltrække flere studerende er det afgørende, at de studerende får forståelse for, at der ligger en lang række spændende opgaver ude hos regionens virksomheder – også i Vestjylland! – med gode karrieremuligheder.

Regionen må ikke brække over

De unge søger mod byerne for at tage en uddannelse og vender sjældent tilbage.

Uddannelsesmuligheder skal sikres også vestpå og i udkantsområderne, for hvis de forsvinder, forsvinder de unge også. Det er også vigtigt med praktikmuligheder på virksomheder i Vestjylland eller yderområderne.

Sammenhæng

Beskæftigelsen skal ses i en bredere sammenhæng med uddannelsesmuligheder og erhvervsudvikling.

Krøllede hjerner

Der er en tendens til øget koncentration af uddannelsesinstitutionerne for at sikre faglig bæredygtighed, men øget koncentration må ikke medføre øget standardisering. Der er brug for »flerhed i fagligheden« og de »krøllede hjerner«.

Kontakt i studieforløbet

Kontakt mellem erhvervsliv og studerende allerede tidligt i studieforløbet.

Formidlingscentre

Formidlingscentre på uddannelsesstederne og i erhvervsråd eller de nye innovationshuse i Herning og Århus, der sikrer kontakt mellem erhvervslivet og de studerende.

Praktik og studie

Virksomhedspraktik skal integreres i studieforløbet, hvis det skal lykkes at få de studerende ud i virksomhederne. Regionen bør påvirke studiernes rammebetingelser og sikre nærkontakt mellem erhvervsliv og studerende.

Studiejob-database

Fælles studiejob-database i Region Midtjylland.

Oversigt over projektopgaver

Katalog over virksomhedernes praktikpladser med overblik over projektopgaver.

8.1.4 Fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft

Regionens fremtidige vækst ligger blandt andet i evnen til at fastholde og tiltrække arbejdskraft, hvilket kan ske ved hjælp af

Bunden af jobpyramiden

Det er nu med de gode konjunkturer, at vi har mulighed for at trække folk ind på arbejdsmarkedet – blandt andet fordi der opstår helt nye former for job. Ved at give plads i bunden af »jobpyramiden«, kan man få personer ind, der i dag er udenfor arbejdsmarkedet. Vi skal bruge mere jobrotation og på den måde også fremme det øvrige personales muligheder for at komme »op gennem systemet«. Der er i øjeblikket specielt muligheder i det offentlige.

Fra deltid til fuldtid

Vi skal blive bedre til at udnytte arbejdskraftressourcerne – f.eks. er det problematisk, at mange ofte kun ansætter personer på deltid og derved ikke udnytter den fulde arbejdsstyrke.

Kreative laboratorier

Virksomhederne kan løse problemstillinger ved at lade forskellige faggrupper mødes og finde nye måder at arbejde på.

Flere lokale projekter

Regionen bør give plads til lokale forslag og idémagere og opmuntre lokale projekter.

Tænk i helheder

Gode idéer bliver bremset, fordi regionen forvalter forskellige kasser.

Offentligt ansatte skal nurses

Eksempelvis kan der ansættes flere personaleledere, der tager sig af de ansattes ve og vel.

Centre for små erhvervsdrivende

Regionen kan i samarbejde med erhvervsforeninger åbne mindre kontorer, der giver nye erhvervsdrivende mulighed for at etablere sig billigt med et fagligt og socialt netværk fra begyndelsen.

Forskning og fyrtårne

Forskningen skal knyttes til produktionsvirksomhederne på en måde, så også virksomheder i udkantsområderne kan tiltrække arbejdskraft. Produktionsvirksomhederne er tit ikke placeret i samme område som vidensvirksomhederne. Der skal derfor skabes metoder til at sikre en bedre

vidensdeling - der skal også være »fyrtårne« med viden uden for Århus. F.eks. er der behov for at oprette forsknings- og videnscentre inden for fiskerierhvervet.

Netværk mellem ildsjæle

Vi skal finde ildsjælene i land og by og skabe netværk, der videndeler om, hvordan arbejdskraften tiltrækkes.

Kultur- og væksthuse

Tilhørsforholdet til lokalområdet vil blive styrket.

Flere faciliteter i forstæderne

Tilhørsforholdet til lokalområdet vil blive styrket.

Tilpasset fryns frem for ensretning

Arbejdsgiverne bør belønne medarbejdere efter den enkeltes behov. Eksempelvis vil mange travle medarbejdere sætte pris på rengøringshjælp i hjemmet, mens andre ønsker aftensmad fra kantinen, der kan bringes med hjem til familien. Andre igen ønsker måske hjælp til praktiske gøremål i arbejdstiden eller mulighed for terapi, wellness og healthcare på arbejdspladsen.

8.1.5 Fastholdelse og tiltrækning af sygeplejersker

Værdier

Det er nødvendigt at give sygeplejersker værdier, der rækker ud over lønnen så som gode kolleger, sammenhold, sociale arrangementer og efteruddannelse.

Tidssvarende uddannelse

Uddannelsen til sygeplejerske er ikke tidssvarende, da patienternes behov og lærebøgernes indhold ofte ikke stemmer overens. Der er behov for indspark i forhold til uddannelsens indhold.

8.1.6 Ældrestyrken på arbejdsmarkedet

I stedet for at forlade arbejdsmarkedet helt omkring de 60 år, kan der ske en gradvis nedtrapning i form af delvist arbejde, hvor man bliver brugt til det, man er rigtig god til. Måske kan man bruge sine særlige kompetencer på flere arbejdspladser, hvilket kræver fleksibilitet fra både arbejdsgiver og medarbejder.

Seniorer skal blive på arbejdsmarkedet

Vi skal fastholde mange flere på arbejdsmarkedet gennem en seniorpolitik, der ikke kun er fine ord – men aktiv og reel. Vi taler langsigtet, men handler kortsigtet, og det bør ændres. F. eks bør det undersøges, hvad der skal til, for at seniorer på nedsat tid ikke kun får isolerede og nedprioriterede opgaver.

Det gode arbejdsliv

Vi skal have balance i vores liv. Vi skal undersøge, hvordan vi kan gøre det, vi drømmer om samtidig med, at vi er i beskæftigelse. Private og offentlige virksomheder skal skabe en virksomhedsånd. Det vil påvirke sygefravær, fastholdelse af seniorer og kvalificering af unge.

8.1.7 Iværksætteri

Det skal gøres attraktivt at etablere sig i regionen. Iværksættere skal tiltrækkes gennem

Effektiv service

Hurtig og effektiv service i den offentlige sektor uden lange ventetider og flaskehalse i systemet.

Idé-sparring

Iværksætter-gryder forstået som forum for idé-sparring og erfaringsudveksling, hvor iværksættere kan mødes.

Mentor-bank

Mentor-bank, hvor iværksættere kan få hjælp til at komme godt i gang og forblive godt kørende.

Det offentlige skaber rammer for vækst

Det er en offentlig opgave at facilitere muligheder for, at vækstlaget kan gro. Netværkene vil opstå, hvis fællesskaberne får fysiske rammer. Det offentlige bør skabe rum, legepladser, laboratorier og eksperimentarier – også på tværs af kultur, erhverv og uddannelsesinstitutioner.

Business Angels

Kreative Business Angels, der bistår iværksættere med fundraising.

Tilpasset kriterier for succes

Succeskriterierne bør tilpasses iværksætternes egne kriterier for succes. Det er ikke nødvendigvis alle, der vil eller skal skabe gazellevirksomheder.

8.1.8 Midt goes global!

Region Midtjylland skal være bedst til engelsk. Borgere i Region Midtjylland bør beherske engelsk af hensyn til

Udenlandske turister i Midtjylland

Med bedre engelskkundskaber kan vi få endnu mere gavn af områdets turister – både som mennesker og som forbrugere.

Velkomstpakke

Nye borgere med udenlandsk baggrund. Regionen bør tilbyde en engelsksproget velkomstpakke, der fortæller, hvad regionen kan tilbyde.

8.1.9 Frivilligt arbejde

Et slag for frivilligt arbejde

Regionen bør tage fat i kommuner og virksomheder og slå et slag for frivilligt arbejde. Alle bør yde fem timers frivilligt arbejde i løbet af et år.

Midler

Midler til at drive det frivillige arbejde i forbindelse med blandt andet koordinering og kurser.

Udveksle erfaring

Venskabsforening for frivillige med det formål at udveksle erfaringer på tværs af regionen.

Koordinator

Lønnet koordinator på kommunalt eller regionalt niveau med en samlende funktion, der fremmer samarbejde og netværk mellem de frivillige organisationer.

Supervision

Supervision af frivillige med det formål at bearbejde belastende oplevelser.

Markedsføring

Markedsføring af frivilligt arbejde.

Årlig konference

Årlig frivillighedskonference på regionalt niveau.

8.2. Energi og miljø

Region Midtjylland skal være centrum for vedvarende energi med fokus på brugerdreven innovation til fordel for borgere og virksomheder i regionen. Der skal opstilles langsigtede mål og sættes milepæle, og indsatsen skal gøres synlig på nationalt, EU og globalt plan. Det ideelle mål er 100 % vedvarende energiforsyning.

Uddannelse i vedvarende energi

Region Midtjylland skal aktivt støtte innovation vedrørende vedvarende energi og satse stærkt på uddannelse og forskning. Der kunne f.eks. skabes et uddannelsescentrum f.eks. i Herning, der oparbejder viden, erfaring og særlig ekspertise om vedvarende energi, og der kunne oprettes et videnscenter for vedvarende energi som f.eks. videreformidler forskning i landbrugets bidrag til vedvarende energi.

Vestjylland som rent energiområde

Vi kunne udnævne en del af regionen, f.eks. den vestlige, til rent vedvarende energiområde – området har vinden, husdyrgødning m.m. »Vestjylland rent energiområde« som parallel til »Samsø, vedvarende energiø«. Ringkøbing kunne brandes som 100 % vedvarende energiområde, og den nye bydel på havnen i Århus laves til vedvarende energi eller nul-energiområde. Der kunne f.eks. opstilles »fyrtårnsmøller« i havneindsejlingen.

Affald er en ressource

Det affald, som i dag er et problem, kan udnyttes som energiresource.

Infrastruktur for vedvarende energi

Der skal skabes en god infrastruktur for vedvarende energi, f.eks. ved at etablere teststeder og -faciliteter for møller, og der skal oprettes vedvarende energi-områder eller bæltter. Prisforskelle på energi mellem geografiske områder bør udjævnes, da det er urimeligt, at de, der bidrager mest til produktion af vedvarende energi, har den dyreste energi. Det kan ske f.eks. gennem regeringsindgreb og afgiftsregulering. Vi må have en visionær tilgang med fokus på prioriterede områder og se på, at kompensation for diverse omkostninger og gener også er nødvendig.

Det offentlige skal gå forrest

Der skal skabes et marked for vedvarende energi ved, at offentlige institutioner anvender vedvarende energi. Det vil støtte og stimulere vedvarende energiproduktion og erhvervsudvikling. Den kollektive trafik skal køre på vedvarende energi. Region og kommuner kan f.eks. opstille energiregnskaber og på det grundlag fastsætte mål.

Den folkelige opbakning må genskabes

Folkelig accept kan skabes gennem deltagelse. Energiselskaberne kunne som andelselskaber med folkelig opbakning være meget mere aktive i udbygning af vindenergi. Brugerdreven innovation er vigtig.

Billigere energi til naboerne

Der er sammenhæng mellem mølle og tegnebog for naboer. Nogle af de mest vellykkede projekter med opstilling af vindmøller har afsat beløb til naboerne – f.eks. 2 %. Mølle- og biogas-naboer kunne tilbydes energi til en billigere pris. Jord til møller skal eksproprieres mod erstatning, og opførelse af vindmøller skal sendes i licitation for at sikre den billigste vedvarende energi.

Til havs med møllerne

Der skal satses på havbaserede vindmøller, langt fra boliger – men visse affolkede områder med store landbrugskoncentrationer kunne også øremærkes til vindenergi/biogas-produktion – de kunne blive en slags »industriområder« uden bosætning. Alle dele af regionen bør bidrage til vedvarende energiproduktion og tage deres andel af generne.

Sats på nye teknologier

Forskningsmæssigt skal der satses på konvertering af vedvarende energi til brint og udvikling af andre lagringsteknologier. Opbevaringsproblemet skal løses for f.eks. at udnytte overskudsstrøm fra vindmøller.

Billig el på vejene

Billig overskuds-el kan bruges til elektrificering af jernbanerne, og overløbs-el kan anvendes til natlig godstrafik. Eldrevne tog kunne bruges til godstransport for at nedbringe lastbiltransport. Der kan satses på el-biler, som er mere effektive end brintbiler.

Vækstsamfundet

Der bør investeres mere i at finde gode alternative energikilder. Samfundet er indrettet, så det skaber afhængighed af vækst og merforbrug, hvilket medvirker til at presse energiforbruget op. Olie og gasproduktionen er i øjeblikket ved at toppe, og det vil gradvist blive dyrere at forbruge i løbet af de næste år. Solfangere og andre alternative energiformer er vigtige, men det er svært at erstatte olien.

Bæredygtig form

For at skabe bæredygtighed er det nødvendigt at genopfinde de produkter, vi omgiver os med, i en form, der er bæredygtig gennem en hel livscyklus. Eksempelvis leverer vindmøller god energi, men

efterlader giftige stoffer i naturen, når de skrotes. Vi bør genopfinde produkter, der er bæredygtige – også i forbindelse med afvikling.

8.3. Fødevarer

Region Midtjylland skal være kendt som regionen, hvor der er gode råvarer på bordet. Sundhed og velvære gennem sunde madvarer er et centralt emne i vores velfærdssamfund. Vores fødevarer skal være med både sjæl og smag.

Branding af lokalproducerede fødevarer

- Fremme miljø-økonomisk fødevareproduktion. Dansk fremstillede fødevarer skal være noget særligt.
- Ensartede skilte med logo, der signalerer fødevareoplevelser.
- Slå et slag for årstidens naturlige grøntsager.
- Gamle opskrifter kommer tilbage
 - Vi har mange gode historier at fortælle i regionen – og en af dem er om vores fødevarer. Vi kunne f.eks. lave et gastronomisk laboratorium.
- regionale fødevarer: Fjordlam, studebøffer, oste etc.

Holdningsbearbejdning

- Mere slow food, mindre fast food.
- Livsstil har betydning for valg af fødevarer.
- Familiens måltider bør have højere status.
- Bygge videre på vestjyske smagsoplevelser, der allerede er etableret i regi af Smagen af Danmark.
- Bevidste forbrugervalg kan hjælpe større fødevareproducenter til at fokusere på kvalitetsprodukter.

Regionen går forrest

- Etablering af Region Midtjyllands Madhus.
- Region Midtjylland som gensplejningsfri zone.
- Anvend lokalt producerede fødevarer på regionens institutioner.

- Kom nu i gang. Der er udarbejdet analyser nok vedrørende de regionale landområderstrategier. Sæt gang i konkrete projekter.

Koncepter og projekter

- En egentlig spis lokalt mad-dag som lokale producenter står bag.
- Velkomstpakke i sommerhuse fyldt med lokale fødevarer sammen med brochure om lokalt producerede fødevarer.

Vidensspredning

- By møder land-arrangementer, der giver unge mennesker og børnefamilier mulighed for at opleve fødevarerproduktion.
- Brande fordele ved gode lokale fødevarer, eksempelvis sund livsstil samt miljøvenlig produktionsmetode, mindre transport og forurening.

Flere mindre landbrug

Det bør være fordelagtigt at etablere mindre landbrug i regionen, hvilket vil gavne både udvalget og kvaliteten af råvarerne.

Slow-food

Slow-food organisation, der bistår med udvikling af produktion og markedsføring af specielle rå- og fødevarer.

Udviklingsprojekt

Regionalt udviklingsprojekt for regionale fødevarer, der som følge af øget tilstrømning af turister.

Logistik

Logistik løses i samarbejde med de store aktører (synergi mellem stor og lille).

Samarbejde

Samarbejde/netværk mellem småproducenter (kød, fisk, honning o.s.v.), så de ikke enkeltvis skal løse distributions- og markedsføringsopgaven.

Portal

Fælles portal, hvor producenter, salgssteder, restauranter m.v. er repræsenteret. Andelstanken kan være udgangspunkt for samarbejdet.

Regionale retter

Udvikling af regionale/lokale råvarer og retter. Eventuelt et innovationsprojekt som LAG-projekt.

Råvarer i butikkerne

Butik-i-butik-løsninger, hvor eksempelvis Bilka udbyder regionale råvarer. Det forudsætter samarbejde mellem blandt andet små producenter.

Andre salgssteder

Alternative salgssteder for forskellige produkter med oplysninger om tid og sted på Internettet.

Markedsføring

Markedsføring over for turister i samarbejde med blandt andet restauranter.

Institutioner

Offentlige institutioner med bespisning bør sætte fokus på regionale råvarer og retter.

Salg til turister

Udsalgssteder, hvor turisterne kommer – danske såvel som udenlandske.

Madskoler

Madskoler for børn, hvor regionale retter er i centrum.

Økologi og dyrevelfærd

Fokus på økologi og dyrevelfærd.

Gratis mad til børnene

Gratis mad i børnehaver og skoler, hvor regionale retter er i centrum.

Dyrk lokale fødevarer

Stop opkøbet til gyllespredning og brug jorden til at producere frugt og grønt af høj kvalitet og kendt oprindelse. I dag er der ingen afsætningsmuligheder for husmanden med den lille produktion af den gode råvare. Giv dem en chance.

En generation i afstand

Afstanden fra forbrugerne til de gode madvarer og madvaner er skabt på en generation, og det er muligt at ændre ved en aktiv indsats. Markedet for øl er et godt eksempel på, at det er muligt at ændre vaner, da det på kort tid er blevet in at købe specialøl. Det samme kan ske for andre fødevarer.

Sejret ad helvede til

Andelsbevægelsen har sejret ad helvede til, fordi de gode standardprodukter har betydet, at der ikke er brug for det ekstra eller unikke produkt. Nu er udfordringen at få andelsbevægelsen til at hjælpe med at distribuere specialprodukterne ud.

Børn skal bane vej

Man kan ikke elske noget, man ikke kender. Derfor skal børnene bane vejen ved at lære de gode madvarer og madvaner at kende.

Dyrene ud på markerne

Vi kan skabe større kendskab til de forskellige dyrearter i landbruget ved at lukke dem ud på markerne. Det vil være første skridt på vejen for større interesse for gode produkter.

2 % forsøg

Der kan laves en forsøgsordning, hvor 2 % af varerne i regionens lokale supermarkeder skal være produceret inden for en radius af 30 km.

Hurra for Claus Meyer

Claus Meyer og fjernsynskøkkenet har haft stor betydning for kendskab til råvarer og god smag. Desværre er det ofte kendte råvarer, der benyttes – så der er også brug for et program, der hedder ”Kend din fødevarerproducent”.

Reklamer med smag

Et øget kendskab hos forbrugerne til regionens fødevarer fordrer kendskab. Her kan reklamer og TV-spots bane vejen.

Den gode historie i maden

Producenterne kan fortælle de gode historier om den gode mad. Gode fødevarer er tæt forbundet med oplevelsesøkonomi og indeholder masser af gode historier.

Store støtter små

Store producenter som f. eks Arla og Hjemis kunne hjælpe små producenter med distribution gennem et fælles logistiksystem. Det kunne kombineres med fjernlagre styret via Internettet.

Økologisk landmandsuddannelse

Indfør en økologisk landmandsuddannelse for at sikre mere økologi i vores fødevarer.

KOMMUNERNE

1. Sundhed

Sundhed på uddannelsesinstitutionerne

Tilbud om sundhedsprofil, rygestopkurser, vejledning til træningsprogram samt kostvejledning på uddannelsesinstitutionerne.

Madordninger på skolerne

Faget hjemmekundskab bør have en højere prioritet og kan medvirke til at bringe sundhed og ernæring i fokus ligesom madordninger på skolerne sikrer børn en god og ernæringsrigtig kost.

Restaurant i folkeskolen

Børnene skal have god mad i folkeskolen, hvor der skal indrettes deres eget spisested og værested med tid nok til samvær og at spise maden. Med omsorg skal vi lære vores små børn dannelse, takt og tone – og her er god mad og tid til den en vigtig ingrediens.

Kostvejledning for gravide

Kursusforløb i forbindelse med graviditet, hvor de vordende mødre blandt andet får vejledning om kost. Herefter opfølgning i børnehavne og via hjemmekundskab i folkeskolen.

Sundhedscentre

Fremtiden må være sundhedscentre, hvor praktiserende læger, jordemødre, sundhedsplejersker m.fl. er samlet under samme tag. Nye sundhedscentre med fokus på tværfaglighed og i nogle tilfælde fælles skolebænk er forudsætning for sammenhængende forløb for børn og deres familier mellem hospital, almen praksis og de kommunale sundhedsordninger for børn og unge.

Rekreative omgivelser

Vores omgivelser bør understøtter livskvaliteten, eksempelvis med sansehaver i enhver bymidte. Vi skal se på, hvilke omgivelser, der giver sociale kontakter og relationer, og det rekreative skal stimuleres. Det har vi mere eller mindre glemt i dag med vores funktionelle livsstil, men vi må ikke overse, at vores omgivelser er en vigtig del af det gode liv i Region Midtjylland.

1.1 Rehabilitering

Mennesker, der bliver udsat for en stærk personlig ulykke eller omvæltning i deres liv, får ofte behov for hjælp og for at blive rehabiliteret, så de igen kan se en sammenhæng i og mening med deres liv. I dette borgerperspektiv kommer rehabiliteringsopgaven i høj grad til at handle om samspil. Først og fremmest mellem de professionelle og den enkelte borger, men også i forhold til borgerens hele livssituation: Familie, fysiske rammer, administrative systemer samt sociale og kulturelle kontekster.

Rehabiliteringsindsatsen bør ske med udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse. Borgerens egne ønsker til og visioner om sit fremtidige liv bør inddrages i indsatsen, så vidt det overhovedet er muligt. Den fortsatte udfordring for det nuværende og det fremtidige rehabiliteringsarbejde er at få mere viden om og blive endnu bedre til at integrere borgerens selvbestemmelse og de mange samspil i det praktiske rehabiliteringsarbejde.

I forbindelse med kompetence i relation til rehabilitering er det vigtigt at tænke i tværfaglige kompetencer. Rehabilitering er i høj grad et spørgsmål om samarbejde og om teamwork. Derfor er det afgørende, at professionelle inden for faget har tværfaglige kompetencer.

Det bør være borgerens autonomi og perspektiv, som den givne rehabilitering tager afsæt i. Dermed er det afgørende, at professionelle inden for rehabiliteringsarbejdet udvikler evner for empati og menneskekundskab.

Det vil være optimalt at lade den enkelte borger og den enkelte borgers livsforståelse spille en endnu større rolle i udformningen af f.eks. egen rehabiliteringsplan. Men i hverdagens rehabiliteringsarbejde kniber det undertiden med at finde ”rum” til det. Det skyldes formentlig strukturer, både mentalt hos det enkelte menneske og i samfundet, der betyder, at vi ikke altid får det gjort. Det kunne være formålstjenstligt at vende tankegangen til ”nedefra og op-styring” i stedet.

Indtænk patientens bagland i behandlingsforløbet

Patientens pårørende og øvrige bagland spiller en væsentlig rolle i patientens tilbagevenden til det gode liv.

Det gode behandlingsforløb inkluderer et efterværn

For de patienter, der har størst risiko for at vende tilbage til behandlingssystemet bør der være en form for efterværn, der tager hånd om patienten, når den egentlige behandling er slut. Behandlingen kan være spildt, hvis der ikke følges op.

Én indgang til behandlingssystemet

Patienten bør tildeles en tovholder, der er patientens indgang til det offentlige under hele behandlingsforløbet. Det vil give patienten en indre og ydre ro, hvilket er vigtigt i den periode af patientens liv.

Design af det gode behandlingsforløb

Der bør igangsættes et projekt, der undersøger, hvordan man designer det gode sammenhængende behandlingsforløb, der strækker sig fra sygdommen opdages til behandlingen er færdig – og

eventuelt endnu senere. Et behandlingsforløb, der tager hensyn til det enkelte individ og ikke er en standardpakke. Nøgleord er sammenhæng og individuelle løsninger.

Psykologiske forandringsmodeller i behandlingsindsatsen

Der bør igangsættes et projekt, der kigger nærmere på de eksisterende psykologiske modeller, der forsøger at forklare, hvordan forandringer lykkes.

Differentiering og centralisering

Den øgede centralisering inden for indkøb af hjælpemidler bør ikke gå ud over brugernes ønsker til differentiering. Ønsker brugeren en Ferrari-rød kørestol, skal det ikke begrænses af, at indkøbscentralen kun har gule til deres rådighed. For at øge livskvaliteten hos brugere af hjælpemidler skal brugerne have øget indflydelse på indkøbet af egne hjælpemidler.

Regionalt videntcenter for sundhed

For i højere grad at kunne udnytte den eksisterende sundhedsviden kommercielt bør regionens kommuner oprette et videntcenter for sundhed. Videntretet skal være videnindsamlende, netværksskabende og rådgivende i forhold til virksomheder og iværksættere, der ønsker at lave forretning på området.

2. Uddannelse

2.1 Folkeskolen

Branding

Der er brug for at gøre mere for at løfte folkeskolens ry og udvikle læreruddannelsen, så den f.eks. tiltrækker flere mænd. Læreruddannelsen skal ikke være ens alle steder.

Kreativitet

Kreativitet – gerne formidlet af kunstnere – bør have mere plads i folkeskolen.

Medborgerskab som fag

Kommunerne skal sammen med relevante parter udvikle et demokrati-spil til folkeskolens elever. Her kan man spille, designe og udvikle den demokratiske platform i et lokalsamfund.

Kontakt mellem skoler

Større kontakt mellem folkeskole og uddannelsesinstitutioner for at lette den svære overgang.

Opfølgning og rådgivning af unge

Mange unge får ikke en uddannelse – specielt i yderområderne, hvor der ikke er tradition for uddannelse. I mange yderområder har det aldrig været et problem at få et arbejde uden uddannelse, hvilket har betydet, at mange har fravalgt studietid og studiegæld! Vi skal have fat i folkeskole og forældre for at ændre disse traditioner og sørge for, at der bliver fulgt op på unge mennesker, der går i gang med en uddannelse for at mindske frafaldet. Forsøg på Holstebro Tekniske Skole viser, at frafaldet kan halveres ved tæt opfølgning og rådgivning.

3. Natur og miljø

Naturen er en væsentlig ingrediens i det gode liv i Region Midtjylland. Tilgangen er, at vi skal bruge, nyde og ikke mindst passe på naturen.

3.1 Læring

Uddannelse for naturformidlere

Der er brug for en tosporet uddannelse f. eks. som miljøhjælper og miljøassistent, der skal fungere som formidlere, guider og hjælpere i naturen. Det kan også være en opsøgende ordning, der f. eks. opsøger gæster på stranden og fortæller om miljøspørgsmål.

Opsøgende naturvejledere

Amternes naturvejledere var et aktiv, og kommunerne bør etablere en lignende ordning. Opsøgende naturvejledere er med til at give respekt for naturen som den fælles offentlige ejendom.

3.2 Oplevelser

Miljøforum

Der er brug for et miljøforum f. eks. på nettet, hvor man kan samle de gode ideer. Tænk tanken kan eksempelvis give gode ideer til, hvordan man kan arbejde med miljø blandt børn i skolerne eller som inspiration til at bruge naturen – både hjemme og udenlands.

Idéer til oplevelser

- sommercamps i naturen
- syng i naturen, naturkoncerter
- oplev mørke og stilhed: Mørke festival
- Klosterheden som naturpark
- naturudveksling i regionen mellem øst og vest

3.3 Erhverv

Natur med plads til erhvervslivet

Der skal være plads til erhverv på landet, men det er vigtigt, at der finder en god regulering sted, så landet både kan blive et godt sted at leve og bo. Erhvervene må ikke alene sætte dagsordenen for brugen af naturen. Også placering af vindmøller må holdes op mod naturkvaliteter.

3.4 Naturgenopretning

- fremme afgræsning af engområder ved fjorde, søer og langs åløb
- å-delta ved Vemb, reduktion af næringsstoffer til Nisum

3.5 Naturskønne områder

Der skal være plads til lokale med behov for helårsbeboelse, hvilket er med til at sikre lokalsamfundets fortsatte eksistens og attraktion. Der bør være boliger ethvert sted, der kun kan købes for fastboende. Problemerne er størst i meget naturskønne og turistede områder. Kontrollen bør komme udefra, da det er vanskeligt at regulere hinanden i et lille samfund.

Grønne planer for sommerhuse

I nye udstykninger bør man bygge grønt af hensyn til signal og miljøeffekten på omgivelserne.

Natur som attraktion

Det kan øge ressourcerne til et område, at det bliver naturskønt. Danmarks Naturfredningsforening som vogter for bevaring og skabelse af nye naturområder. Et eksempel kunne være som foreslået af DN: Vand i Kolindsund. Samarbejde med DN er vigtigt, hvis regionen skal bevares som naturskønt område.

Skønheden virker tillokkende

Virksomheder har brug for arbejdskraft. Det er liebhaveri at bo i kønne områder, men en stor fejl at faldbyde områdets bakketoppe til højstbydende, så glansen går af naturskønheden.

Natur lige uden for døren

Der er behov for, at goder som natur, sundhed og ro findes lige uden for døren. En skov tæt på byen tilfører livskvalitet. Det er også vigtigt at konstruere natur i og ved byerne – som f.eks. badesøen ved Herning. Bynaturen skal beskyttes i lokalplanerne blandt andet mod økonomiske interesser – f.eks. udstykning af grunde ved naturskønne områder og søer.

Natur for naturens skyld

Regionen har en fantastisk natur, og det er vigtigt, at sammenhængende naturområder beskyttes mod bebyggelse og erhvervsinteresser – det gælder landbrug, men også udnyttelse af have, fjorde og søer i erhvervmæssigt øjemed. Naturen skal i sammenhængende områder have lov til at udfolde sig på sine egne betingelser, og vi skal bevare yderpunkterne i regionen.

3.6 Naturgenopretning

Nationalparker som løftestang

Nationalparkerne i Region Midtjylland er en udviklingsmulighed – først og fremmest Mols Bjerge og Skjern Ådal. Nationalparker giver mulighed for fordybelse og stilhed, som ikke findes i bynaturen. Nationalparkerne skal bruges som løftestang i forhold til at formidle naturen til borgere og turister i Region Midtjylland.

Balance mellem benyttelse og udnyttelse

Økologi er et vigtigt tema – og det er en vigtig opgave at finde den rigtige balance mellem benyttelse og udnyttelse af naturen. Miljøvenlige jordbrug kunne også tænkes i relation til naturparkerne.

Borgere for et renere miljø

Der skal arbejdes videre på at formindske forureningen fra landbruget, men der skal også skabes en fællesnævner for håndtering af affald. Borgerne skal inddrages gennem kampagner – som f.eks. »Stop skovsvinene«.

3.7 Børn og unge

Ud med børn og unge

Børn og unge skal ud i naturen og lære af den – og lære at færdes i den. Naturen er et afstressningsmiddel både for børn og voksne. Vi skal også have utraditionelle naturtilbud. Hvad med en tømmerflåde i stedet for en kano?

Ejerskab til naturen

De unge mangler fælles ejerskab til naturen. For at undgå naturfremmedgørelsen kan mange små ting på det individuelle plan medvirke til at gøre en forskel, eksempelvis køkkenhaver.

Natur i børnehaver og skoler

Der er brug for at gøre børn og unge bevidste om naturen f. eks. ved at holde workshops og på anden måde få naturen ind i uddannelserne. Agenda 21 bør tilbage på skolerne, hvor der bør være mere fokus på miljøformidling i uddannelserne. Det bør begynde allerede i børnehaven med temaer om skov, have, vand osv. Samtidig er det også vigtigt at tænke i samspil mellem børn og forældre samt forældreinvolvering.

Miljøbedstemor

Det er vigtigt at appellere til de grupper, der er tilgængelige i forhold til opmærksomhed på naturen. Det er ikke let at nå børn i 8. klasse, mens nybagte bedsteforældre, forældre og små børn er

nemmere at nå. Det skal være nemt og tydeligt, hvordan man kan gøre en forskel i forhold til naturen.

Torve og grønne byrum

Unge mennesker ønsker flere mødesteder i byerne. Eksempelvis kan tomme torve og pladser i byerne etableres som et åbent forum med bl.a. skatingbane – gerne med et plug-in med strøm til musik eller Pc'en.

Ud af byen med p-pladserne

Nedlæg p-pladserne i de større byer og skab flere grønne byrum. Placér i stedet P-pladserne uden for byerne.

3.8 Yderområderne

Der er faktisk dejligt på landet

Vi har mulighed for at gøre landsbyerne og de mindre bebyggede områder attraktive – og vi kan f.eks. bruge puljemidler til det. Vi skal kæmpe imod afvikling og forfald i yderområderne. Der skal fortsat leve mennesker i yderområderne, og vi skal både forholde os til forfald og uhensigtsmæssige opkøb.

3.9 Bæredygtighed

Over hele linjen

Kommunerne kan være forbillede med en gennemgribende bæredygtig adfærd lige fra indkøb til projektering af megaprojekter, som anlæggelsen af Skejby Sygehus. Offentlige myndigheder skal have klare og højt profilerede mål for bæredygtighed – herunder grøn indkøbspolitik samt politik for affaldshåndtering og miljøfremmede stoffer mm. Den offentlige sektors rolle som storindkøber bør udnyttes til at skabe efterspørgsel efter bæredygtige løsninger.

Oplevelsescentre

Et vist antal oplevelsescentre i regionen, der hver især formidler aspekter af bæredygtighed over for borgere, skoler og turister. Centrene skal bindes sammen i netværk, så der sikres erfaringsudveksling og fælles kompetenceudvikling.

Adgang til rent vand

Det er vigtigt med styring og regulering af vandforsyningen. Hele kloden skal ses i sammenhæng, når det gælder vandforsyning. Små gode vaner kan gøre en meget stor forskel.

Miljømål

Det er vigtigt at sætte sig personlige miljømål og flytte egne grænser gennem gode miljøvaner, ligesom det offentlige bør sætte mål gennem miljøregnskaber.

Bilfrie søndage

De bilfrie søndage skal genindføres. Vi skal ud af vores komfortzone og samtidig bruge kroppen mere. Vi skal bevæge os ud af de trådte stier og ind i naturen. Mere bevægelse giver en sundhedsgevinst, men sidegevinsten er naturopmærksomhed.

Visioner for miljøet

Kommunerne bør formulere mål på miljøområdet, som kan ”sive ned” og farve andre beslutninger, der bliver taget.

3.10 Stilhedens ressourcer

Vi bør blive bedre til at værdsætte de såkaldte tomme steder på landkortet og bruge dem som en ressource, hvor vi kan hente ny inspiration og kræfter til vores travle hverdag.

I England har man tradition for at tomme og øde steder har høj status og værdi; man drager i langt højere grad ud til stilheden og nyder freden og roen med en god bog eller sin madkurv. I Danmark er mange af os flove over vores øde områder og taler kun om, hvordan vi kan få gjort dem lige så travle og overbefolkede som storbyerne. En lille detalje, som sætter forskellene på spidsen, er vores sprog: Når man på dansk taler om landet, siger vi, “at vi skal UD på landet”, mens man i England siger “IN the country”.

4. Et godt ældreliv

Region Midtjylland bør være en attraktiv region også for ældre borgere. Vejen kan blandt andet banes ved at fokusere på ældrestyrken i stedet for ældrebyrden. Der kan eksempelvis oprettes

- en kommunal ressourcebank, hvor stærke ældre tilbyder hjælp på alle fronter lige fra underholdning og samtaler til praktiske gøremål og transport.
- seniorandelsboliger, hvor ældre med overskud hjælper de svagere.
- temaplejhjem (f. eks musik, idræt, teater) med pårørende-ressourcebank.

Ældre- og hjemmepleje

- Mere tid i hjemmeplejen til de ældre samt fast stab af hjemmehjælpere til samme borger.
- Flere økonomiske midler til ældreplejen.
- Bedre normering og uddannelse samt højere løn til personalet. I dag er der tale om et lavstatusområde, der kun tiltrækker få unge.

Aktiviteter og nærvær

- Aktivitetsmuligheder for alle ældre borgere.
- Aftenskole med en rimelig brugerbetaling.
- Gode transportforbindelser.
- Tryghed og omsorg for hinanden.
- Lokale institutionerne bør bevares.
- Foreningsliv og fællesskaber bør støttes.

5. Nærdemokrati

Face to face

Ved kommunalreformen er der i den daglige drift lagt megen vægt på IT. Nu er det tid til at vende opmærksomheden mod den konkrete og åbne dialog mellem borgere og politikere. Borgeren vil se kommunerne face to face og ikke kun via Internettet.

Børne- og ungdomsråd i kommunerne

Inddrag børn og unge i arbejdet med udvikling og vækst. Giv dem indsigt i og indflydelse på nye tiltag.

Samtalezoner

Steder i byerne, som borgerne ikke kan passere uden at ville snakke med andre.

6. Kunst og kultur

Kunst på gaden

Kultur og kunst skal være mere synlig i det offentlige rum. Det skal være mere unikt at færdes i byerne, og der skal være mere kunst i bybilledet. Kommunerne må være deres ansvar bevidst som ansvarlige for kulturen. To kommuner i regionen kunne f.eks. være venskabskulturbyer, så fælles stærke kultursider kunne udbygges. »Bykrigen« skal afsluttes.

Vi skal kæle for de gamle steder

Vi skal have historien med os, så derfor skal vi passe på de historiske steder, så de bliver attraktive at besøge og bo ved.

Fastholdelse og tiltrækning af kunstnere

- Offentlig jord kan stilles til rådighed for kunstnere, så de kan bygge værksteder.
- Kunstnerrefugium i regionen.

samt

- musikkonsulenter tilknyttet folkeskoler og/eller kommuner
- musikpavilloner i byernes parker
- amfiscener, der kan benyttes af alle

STATEN

1. Undervisning

1.1 Universiteter

Senior-universitet

Når vi lever længere, skal vi også lære længere. 60+ vil i fremtiden blive en stor ressource for kulturlivet både som kulturskabere og -nydere. Vi kan lave et kultur-universitet med rum for mere fordybelse.

Universiteterne skal åbne dørene endnu mere

Universiteterne skal ud og fortælle om, hvordan et universitet fungerer – også ud over det rent faglige. Det sociale aspekt skal med. Man kunne også overveje at sætte specielle busser ind, så studerende og andre fra yderområderne let kan komme til universitetet eller andre læreanstalter.

Internationalisering som pakkelsning

En pakkelsning kan måske få flere til at rejse til udlandet for at studere. Hvis det praktiske med hensyn til eksempelvis stipendier, bolig og skat er løst, bliver det nemmere for den studerende.

Universitet i Vestjylland

Et universitet i Vestjylland betyder, at området kan uddanne sine egne unge samt tiltrække unge udefra. Derudover genererer et universitet udvikling og tiltrækker højtuddannede.

Forældre under uddannelse

Uddannelsesinstitutionerne bør geares til at rumme, at de studerende får børn undervejs – de økonomiske, politiske og læsetekniske barrierer skal nedbrydes.

1.2 Gymnasier

Flere og bedre kontakter til erhvervslivet

Allerede i gymnasietiden skal der skabes kontakt mellem erhvervslivet og de unge, hvilket dels vil kvalificere deres valg af uddannelse og dels fremhæve fordelene ved at vende tilbage til deres hjemby efter endt uddannelse.

Forskellige intelligenser

Der er forskellige typer for intelligens, og de bør integreres bedre i uddannelsessystemet. Det handler f. eks. om i højere grad at introducere til vinkler og metoder end til fagpakker. Det handler endvidere om, at uddannelserne bør være mere udviklingsopdelte end klasseopdelte – med niveaumål fra start til slut. En mulighed er, at skolerne specialiserer sig yderligere i forskellige læringsstile, så der er en valgmulighed. Der er brug for at kigge kritisk på indholdet i uddannelserne og vurdere, hvad der reelt er brug for – og samtidig sikre, at andre læringsformer også vinder indpas på de videregående uddannelser.

Kønsopdelt uddannelsessystem

Den markante overvægt af piger på gymnasiet og universiteterne afspejler, at uddannelsessystemet er indrettet på pigernes præmisser, når det gælder læring. Det er et problem for hele arbejdsmarkedet, hvis begge køn ikke er repræsenteret mere ligeligt.

Svage unge

25 % af de unge falder fra gymnasium, HF og handelsskoler. Der bør arbejdes målrettet med de unges studieafklaring, så de gennem formaliserede indgange bestående af bestemte fag på f. eks VUC sikres optagelse på en uddannelse, eksempelvis sygeplejestudiet. Banen skal gøres kortere, så det bliver mere overkommeligt at komme i gang med en uddannelse suppleret med tæt opfølgning og støtte til de unge.

1.3 Folkeskolen

Folkeskolen skal brandes

Der er brug for at gøre mere for at løfte folkeskolens ry og udvikle læreruddannelsen, så den f.eks. tiltrækker flere mænd. Læreruddannelsen skal ikke være ens alle steder.

Drengenes vinderen skal plejes bedre

Frafaldet fra uddannelse er stort hos drengene, og vi skal lige fra folkeskolen blive bedre til at forstå drengenes særlige behov. De skal måske belønnes og værdsættes på en anden måde. Højere grad af kønsopdelt uddannelse er en mulighed.

Brug forskningen

Der er for meget forskning, der ikke bruges. Det gælder eksempelvis viden om kønnenes forskellige udvikling og læringsmønstre. Forskningsresultaterne skal benyttes bedre i praktisk uddannelse.

Find Holger

Skolen i dag er baseret på, at alle spørgsmål har et rigtigt svar, som eleverne skal finde. Der er ikke plads til, at eleverne kan finde egne svar i dialog med sig selv. Der er behov for en lempelse af metoden uden at kaste alt over bord. Faste rammer kan være befriende, men der er behov for mere kombination og variation i undervisningsprincipperne.

Kreativitet

Kreativitet – gerne formidlet af kunstnere – bør have mere plads i folkeskolen.

Medborgerskab som fag

Udvikling af et demokrati-spil til folkeskolens elever. Her kan man spille, designe og udvikle den demokratiske platform i et lokalsamfund.

Kontakt mellem skoler

Større kontakt mellem folkeskole og uddannelsesinstitutioner for at lette den svære overgang.

Opfølgning og rådgivning af unge

Mange unge får ikke en uddannelse – specielt i yderområderne, hvor der ikke er tradition for uddannelse. I mange yderområder har det aldrig været et problem at få et arbejde uden uddannelse, hvilket har betydet, at mange har fravalgt studietid og studiegæld! Vi skal have fat i folkeskole og forældre for at ændre disse traditioner og sørge for, at der bliver fulgt op på unge mennesker, der går i gang med en uddannelse for at mindske frafaldet. Forsøg på Holstebro Tekniske Skole viser, at frafaldet kan halveres ved tæt opfølgning og rådgivning.

Dannelsesrejse

Skab mere dannelse end uddannelse ved at sende alle unge på efterskole i 10. klasse samt tilbyde et år gratis ophold på højskole. Det vil medvirke til at ruste de unge til samfundets stigende krav.

1.4 Efteruddannelse

Fleksibel efteruddannelse

Der mangler tilbud om efteruddannelse til virksomhedernes medarbejdere – og for få virksomheder arbejder med kompetenceudvikling. Der skal endvidere være mulighed for anerkendelse af realkompetencer, og anvendelse af e-learning skal udbredes.

Fjernundervisning og e-learning

Der er brug for at udvikle mulighederne for fjernundervisning og e-learning mere. Det er ikke mindst vigtigt pga. de geografiske afstande og i forhold til mulighederne for efteruddannelse. Uddannelse skal kunne ske i en virtuel verden.

1.5 Studievejledning

Bedre studievejledning

Vejledningssystemet er også et vigtigt omdrejningspunkt. Studievejledningen skal i det hele taget forbedres også for forældrene - ud fra devisen om, at hvis forældrene bliver godt klædt på, så kan de bedre vejlede i studievalget. Et særligt område er sandsynligvis indvandreforældre, som kan have svært ved at vejlede deres børn.

Vejledere skal forstå de unge

Særligt på de kortere uddannelser kan det store frafald reduceres f.eks. ved at lade de studerende prøve mere praktisk arbejde. Men der skal også lægges stor vægt på at sikre mere sammenhæng mellem den teoretiske og praktiske del, samt at sikre vejledere, der har de rigtige kompetencer og forstår ungdomskulturen.

1.6 Uddannelse og erhverv

Uddannelse i virksomhederne

Fastholdelse af de unge på uddannelserne bør ske i samspil mellem virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne. En del af uddannelserne bør lægges over i virksomhederne, og de studerende bør have merit for perioden i virksomhederne.

Events der rykker

Uddannelsesinstitutionerne og erhvervsfremme aktørerne bør iværksætte events, der kan sætte gang i mødet mellem virksomhederne og de studerende. Eksempelvis

- sponsorarrangementer
- netværksaftener
- messer

1.7 Undervisere

Underviserne betyder alt

Underviserne er afgørende for elevernes læring. Den gode underviser er personligt interesseret i både fag og elever. Den gode lærer brænder igennem og er ”den signifikante anden” i undervisningssystemet, der betyder en forskel. Der skal være rummelighed til at se på individet, da en standardiseret undervisning virker ekskluderende. Der er brug for mere personlig opfølgning i uddannelsessystemet, så alle kan komme igennem.

Opkvalificering af undervisere

Der er behov for opkvalificering af undervisere i det danske uddannelsessystem. Det bør være et krav, at den pædagogiske uddannelse og erfaring suppleres med erhvervs erfaring gennem perioder med ansættelser uden for undervisningsverdenen. Det kan være en måde at opnå kvalificeret og opdateret undervisning samt spændende studiemiljøer, der konstant udvikler sig.

1.8 Forskning

Forsknings- og uddannelsesmuligheder i Vestjylland

Der er behov for flere forsknings- og uddannelsesmuligheder i Vestjylland. Unge akademikere er bange for at sakke bagud kompetencemæssigt, hvis de flytter til den del af regionen.

1.9 Rollemodeller og mentorer

Mentorbank skal hjælpe de unge med valg af uddannelse

De unge mennesker står over for en uoverskuelig jungle af valgmuligheder, når de skal vælge deres uddannelse. Det kan afhjælpes via en Mentorbank på Internettet, hvor de unge kan få kontakt med et mennesker med den uddannelse, de selv påtænker at gå i gang med. Formålet er, at de unge får afklaret, om de er i færd med at vælge den rigtige uddannelse, inden de går i gang med studiet. Mentorerne skal fungere som sparringspartnere, inden de unge træffer deres valg. Via Mentorbanken kan de unge få alle aspekterne i et fag og dermed være en hjælp til at få placeret dem i de rigtige fag.

Rollemodeller og mentorer

Vi skal blive bedre til at bruge rollemodeller på alle niveauer i uddannelsessystemet – for at motivere de unge og for at kvalificere deres valg af uddannelse. Forældrene skal gøres mere bevidste om, at de er rollemodeller. Mentorer i uddannelsessystemerne kunne hjælpe med at få fat i de studerende og hjælpe dem i gang – især socialt. Rollemodeller og mentorer skal bruges mere aktivt til at forhindre frafald blandt nydanskere.

1.10 Fleksibelt uddannelsessystem

Fælles skolesystem

Manglende social og personlige kompetencer betyder, at mange unge ikke er i stand til at fuldføre en uddannelse. Et fælles skolesystem – handelsskole, teknisk skole og gymnasium i ét – kan sikre opbakning og opfølgning af de unge, der er i fare for at droppe ud af skolesystemet. Systemet betyder én indgang for eleven, og at eleven forholdsvis nemt kan skifte retning undervejs i stedet for at forlade skolesystemet.

Fleksible uddannelsesinstitutioner

Uddannelsesinstitutionerne bør være fleksible, så man kan påbegynde en uddannelse et sted for at gøre den færdig et andet – dog uden at uddannelsesinstitutionerne mister deres særpræg.

Nedbryd uddannelsesmurene

Vi skal sætte mere fokus på realkompetencer. Der skal være alternative steder i uddannelsessystemet. Nogle eksperimentarier, hvor vi nedbryder uddannelsesmurene, så der bliver mere sammenhæng til omverdenen. Men det er samtidigt også vigtigt at fastholde merit- og akkrediteringsmulighederne.

Bologna-modellen giver fleksible uddannelser

Bologna-modellen giver mulighed for at afbryde en uddannelse efter bachelor og tage erhvervsarbejde - for derefter at stå på uddannelsessystemet igen. Uddannelserne bør tilpasses de unges hurtige måde at leve på, og de skal have mulighed for livslang læring og kvalificering. Uddannelse er en »vare«, hvor der skal være fleksible muligheder og forløb.

Individualitet

Det bør i højere grad være muligt at planlægge individuelle forløb i vores uddannelsessystem ved at lægge mindre vægt på klasseundervisningen og i stedet i højere grad tilrettelægge uddannelserne efter den enkelte.

Studiehus

Uddannelsesinstitutionerne skal sammen investere i et fælles studiehus, hvor undervisningen kan henlægges til én uge årligt, hvorved undervisningen bliver mere intens og anderledes spændende.

1.11 Tænk nyt

Specialistuddannelserne ud af byerne

Flyt specialistuddannelserne ud af byerne til fordel for yderområderne. Hvis man vil have en specialuddannelse, er man ofte også mere villig til at flytte sig geografisk, hvilket en uddannelse som Odin Teatret i Holstebro er et eksempel på. Endvidere vil den enkelte uddannelse opnå større fokus, når den ikke skal ”kæmpe” mellem mange uddannelser som i de større byer.

Efterskole for opera

Design

I dag hentes dygtige designere oftest fra udlandet. Der skal designere ind i alle brancher og design i alle uddannelser.

Pas på akademiseringen

Professionsuddannelserne skal give handlingskompetence. Eksempelvis bør pædagoguddannelsen ikke blive for universitetspræget.

Trendy faguddannelser

Tv's handyman-programmer har gjort de faglige uddannelser trendy – hurra for det! Men generelt er mange uddannelser på vej væk fra det håndværksmæssige, hvilket er problematisk. Der er langt fra virkeligheden på arkitektskolen og ud til mureren på byggepladsen. Der er brug for mere vekselvirkning mellem teori og praksis i uddannelserne.

2. Sundhed

Afgift på fødevarer

Agiften på sunde og økologiske fødevarer skal ned, og afgiften på de usunde skal op.

3. Natur, miljø og landbrug

Allemandsret i Danmark

Allemandsret til at benytte naturen efter samme mønster som i Sverige. Hovedprincippet bør være, at alle kan bruge naturen. Margueritruken og shelters er andre gode eksempler på, hvordan naturen kan bruges på en positiv måde. Større tilgængelighed i naturen til at cykle, gå, ride, benytte udsigtspunkter og fugletårne

Konkurrencekraft og lovgivning i landbruget

Der bruges for meget kunstgødning i landbruget på grund af hård konkurrence landmændene imellem. Derfor er det nødvendigt med lovgivning for at sikre en øvre grænse. Der bør være flere fælles retningslinjer for at skåne miljøet.

Brun pels og brune øjne sælger

Bæversucces'en i Klosterheden viser, at brun pels og brune øjne tiltrækker folk. Kunne der være flere af sådanne projekter – f.eks. en bisonpark.

Væk med EUs støtteordninger

EU's støtteordninger forvrider landbrugsstrukturen og skaber udnyttelse i stedet for bæredygtig drift. Endvidere forvrider landbrugsstøtten i EU konkurrencen på en uetisk måde i forhold til 3. verdens lande. Endelig ønsker mange landmænd at afskaffe støtten, der opleves som bureaukratisk.